

Projekt

z dnia 18 kwietnia 2016 r.

Zatwierdzony przez Zarząd Powiatu Tarnogórskiego

**UCHWAŁA NR
RADY POWIATU TARNOGÓRSKIEGO**

z dnia 2016 r.

**w sprawie przyjęcia informacji o stanie bezpieczeństwa sanitarnego Powiatu Tarnogórskiego za rok
2015**

Na podstawie: art. 4 ust. 1 pkt 2, art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r. poz.1445 z późn. zm.)¹⁾ w związku z art. 12 a ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r. poz. 1412)

**Rada Powiatu
uchwala:**

§ 1. Przyjmuje się informację o stanie bezpieczeństwa sanitarnego Powiatu Tarnogórskiego za rok 2015, w treści określonej w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Tarnogórskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4. Uchwała podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

¹⁾Przepisy wprowadzające zmiany opublikowano: Dz. U. z 2015 r. poz. 1045, poz. 1890

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu tarnogórskiego za rok 2015

Bytom 2016

Zdrowie człowieka zależy od wielu wzajemnie powiązanych czynników, wśród których wyróżnia się styl życia, środowisko naturalne i stworzone przez człowieka oraz społeczne życia, pracy, nauki, a także działania placówek leczniczych. To właśnie styl życia człowieka, w blisko 50% determinuje zachowanie zdrowia i dobrą kondycję psychofizyczną.

Zadaniem Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest jak najszybsze identyfikowanie niepożądanych zjawisk wpływających na zdrowie człowieka.

Prowadzenie systematycznych badań oraz dokonywanie okresowych ocen stanu sanitarnego umożliwia monitorowanie sytuacji epidemiologicznej i sanitarnej oraz podejmowanie niezbędnych działań interwencyjnych. Z analiz porównawczych w stosunku do lat poprzednich wynika, że stan bezpieczeństwa sanitarnego miast stale poprawia się, stwierdzone są jednak nadal negatywne zjawiska sanitarno-higieniczne wymagające podjęcia działań zarówno ze strony podmiotów gospodarczych jak i władz samorządowych i administracyjnych.

Działalność restrykcyjno-kontrolna nie jest jedyną domeną działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Podejmowane są również inicjatywy mające na celu zachęcenie mieszkańców do dbania o zdrowie swoje i najbliższych poprzez kształtowanie prawidłowych nawyków prozdrowotnych oraz eliminowanie zachowań ryzykownych, a także stworzenie bezpiecznych warunków życia, nauki i pracy.

Mam nadzieję że przedstawiony Państwu raport będzie podstawą do wyciągnięcia wniosków i podjęcia działań, które pozwolą na dalszą poprawę zdrowia publicznego w powiecie tarnogórskim. Ufam, iż zaprezentowana ocena upewni Państwa co do tego, że Państwowa Inspekcja Sanitarna pełni swoje zadania w sposób profesjonalny i rzetelny, zapewniając Nam wszystkim bezpieczeństwo sanitarne.

Spis treści:

I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych.....	4
1. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych.....	4
2. Szczepienia ochronne – analiza wykonawstwa szczepień ochronnych.....	7
3. System telefonicznego powiadamiania alarmowego.....	7
Wnioski.....	8
II. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą.....	9
1. Stan sanitarny szpitali.....	9
2. Stan sanitarny zakładu pielęgnacyjno – opiekuńczego.....	10
3. Stan sanitarny podmiotów leczniczych udzielających świadczeń ambulatoryjnych.....	11
4. Stan sanitarny praktyk zawodowych lekarzy.....	13
5. Stan sanitarny praktyk zawodowych pielęgniarów	13
Wnioski.....	13
Stan sanitarny zakładów branży spożywczej, jakość zdrowotna żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.....	14
III.	
1. Stan sanitarno-higieniczny i techniczny zakładów	17
2. Jakość zdrowotna środków spożywczych, przedmiotów użytku i próbek sanitarnych....	19
3. Piekarnie.....	20
4. Działania doraźne w ramach systemu RASFF/RAPEX.....	20
5. Nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz kosmetykami.....	20
6. Akcje.....	21
7. Działalność interwencyjna.....	25
Wnioski.....	26
IV. Jakość wody przeznaczonej do spożycia oraz wody do kąpieli	27
1. Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w nadzorowanych urządzeniach zaopatrywania w wodę.....	27
2. Ocena jakości wody w basenach i kąpieliskach.....	36
3. Ocena jakości wody ciepłej w zakresie obecności bakterii legionella w budynkach zamieszkania zbiorowego, zakładach opieki zdrowotnej zamkniętej.....	36
V. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.....	38
1. Domy pomocy społecznej.....	39
2. Hotele i obiekty świadczące usługi hotelarskie.....	39

I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

1. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych

W ramach nadzoru nad chorobami zakaźnymi w 2015 roku na terenie powiatu tarnogórskiego przeprowadzono łącznie 890 wywiadów epidemiologicznych w ogniskach chorób zakaźnych.

Ilość przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych wzrosła w porównaniu do roku ubiegłego o 149.

Na podstawie analizy zachorowań na choroby zakaźne w 2015 r. w porównaniu z rokiem 2014 zaobserwowano nieznaczny wzrost liczby zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby.

W 2015 roku zarejestrowano ogółem 24 przypadki zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby tj. o 3 zachorowania więcej niż w ubiegłym roku. W ogólnej liczbie wirusowego zapalenia wątroby zarejestrowano 2 zachorowania na wzv typu A, 9 zachorowań na przewlekłe i bliżej nieokreślone wzv typu B, 13 zachorowań na wzv typu C. Wzrost nastąpił w liczbie zachorowań na przewlekłe i bliżej nieokreślone wzv typu B o 3 przypadki, natomiast spadek wzv typu C o 1 przypadek.

Zarejestrowano ognisko zachorowań na wzv typu A u 2 osób po pobycie w Grecji i Słowacji.

W grupie chorób szerzących się drogą pokarmową w 2015r. zarejestrowano 32 przypadki zatruc pokarmowych wywołanych pałeczką *Salmonella* – o 19 przypadków więcej niż w roku poprzednim oraz 1 przypadek zakażenia pozajelitowego wywołanego przez pałeczki *Salmonella*.

Zarejestrowano także 55 przypadków innych bakteryjnych zakażeń jelitowych (wzrost o 1 przypadek), 207 przypadków innych bakteryjnych zatruc pokarmowych (wzrost o 56 przypadków), 122 przypadki biegunek o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu (wzrost o 23 przypadki), 264 przypadki wirusowych zakażeń jelitowych (wzrost o 120 przypadków).

Wśród innych bakteryjnych zakażeń jelitowych dominującym czynnikiem etiologicznym było *Clostridium difficile*. W 2015 roku zarejestrowano 51 przypadków zakażeń wywołanych tym patogenem, to jest o 2 przypadki więcej niż w roku 2014. Wzrost liczby zarejestrowanych zakażeń wynika z coraz powszechniej stosowanej przez szpitale diagnostyki w kierunku wykrywania *Clostridium difficile*.

Nadal obserwowany jest wzrost liczby zarejestrowanych przypadków innych bakteryjnych zatruc pokarmowych nieokreślonych oraz biegunki o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, który jest związany z tendencją ograniczania przez szpitale badań diagnostycznych mających na celu identyfikację czynnika etiologicznego.

W 2015 r. na terenie powiatu tarnogórskiego wystąpiło 10 ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową, w których łącznie narażone były 322 osoby, zachorowały 123 osoby, wystąpiły 4 zakażenia bezobjawowe, nie odnotowano przypadków zgonu z powodu zakażenia. Porównując do roku ubiegłego ilość ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową wzrosła o 6 ognisk.

Ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową wystąpiły w :

- oddziałach szpitalnych - 4 ogniska, narażone były łącznie 282 osoby, zachorowały 103 osoby. W 1 ognisku ustalono czynnik etiologiczny zachorowań - norowirus, natomiast

opracowania ognisk zachorowań na gruźlicę oraz prowadzeniem nadzoru nad leczeniem chorych i badaniem osób z kontaktu.

W roku 2015 zaobserwowano wzrost liczby zgłoszonych podejrzeń zachorowań na grypę, tj. z 44 przypadków w roku 2014 do 1200 przypadków w roku 2015. Wzrost liczby zarejestrowanych przypadków może być spowodowany zarówno faktycznym wzrostem liczby zachorowań, jak również poprawą zgłaszalności zachorowań przez podmioty lecznicze w stosunku do lat poprzednich.

W 2015 roku zarejestrowano 1 przypadek grypy, potwierdzony badaniami wirusologicznymi. Ilość osób zaszczepionych przeciwko grypie sezonowej spadła w 2015 roku o 103 w porównaniu z rokiem poprzednim. Zaszczepionych zostało 2169 osób.

W 2015 roku nie rejestrowano zachorowań na inwazyjną chorobę meningokokową. Niska zapadalność szczególnie w grupie młodzieży spowodowana jest między innymi większą świadomością społeczeństwa w zakresie inwazyjnej choroby meningokokowej, szczepieniami przeciwko meningokokom grupy C oraz wprowadzeniem szczepień przeciwko meningokokom grupy B.

Na terenie powiatu tarnogórskiego w 2015 roku przeciwko meningokokom grupy C ogółem zaszczepionych zostało 65 osób, to jest o 32 osoby mniej niż w roku poprzednim.

Ponadto w 2015r. zarejestrowano 2 przypadki inwazyjnej choroby wywołanej przez *Streptococcus pneumoniae* (wzrost o 1 przypadek), natomiast nie zarejestrowano przypadków inwazyjnej choroby wywołanej przez *Haemophilus influenzae*.

Zarejestrowano także 4 przypadki róży - o 3 przypadki więcej niż w roku poprzednim.

W 2015 roku zarejestrowano również 1 przypadek lambliozy (o 1 mniej niż w 2014r.), 4 przypadki nowo wykrytego zakażenia HIV (o 2 więcej niż w 2014r.), 1 przypadek kiły (o 1 mniej niż w 2014r.), 2 przypadki rzeżączki, a także 1 przypadek ostrego porażenia wiotkiego u dziecka do lat 14.

W 2015r. w szpitalach na terenie powiatu tarnogórskiego wystąpiły 4 ogniska zakażeń szpitalnych, to jest o 1 więcej niż w roku poprzednim.

Łącznie ogniska objęły 103 osoby, w tym 101 pacjentów i 2 pracowników medycznych. Nie odnotowano przypadków zgonu z powodu zakażenia.

Były to ogniska zakażeń szerzących się drogą pokarmową. W 1 ognisku ustalono czynnik etiologiczny zachorowań - zakażenia wywołane zostały przez norowirusy, natomiast w 3 ogniskach nie ustalono czynnika etiologicznego, zachorowania zakwalifikowano jako zakażenia wirusowe jelit nieokreślone (2 ogniska) oraz biegunka o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu (1 ognisko).

We wszystkich przypadkach ognisk zakażeń szpitalnych przeprowadzone zostały kontrole. Działania epidemiologiczne mające na celu wygaszenie ogniska prowadzone były we współpracy z działającymi w szpitalach zespołami kontroli zakażeń szpitalnych.

W zakresie prowadzonej działalności przeciwepidemicznej w 2015r. nie zarejestrowano interwencji.

W 2015 roku w ramach prowadzonego nadzoru nad środkami zastępczymi na terenie powiatu tarnogórskiego pozyskiwano informacje o podejrzaniach zatruc środkami zastępczymi z nadzorowanych podmiotów leczniczych.

Wnioski:

1. Podsumowując prowadzony w 2015 roku nadzór epidemiologiczny nad zachorowaniami na choroby zakaźne stwierdzono, że istotnym problemem epidemiologicznym na terenie działalności PPIS w Bytomiu w analizowanym okresie było, tak jak w latach poprzednich, występowanie w podmiotach leczniczych ognisk zakażeń szpitalnych, a w szczególności ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową. Sytuacja ta wymaga kontynuowania ścisłej współpracy z zespołami kontroli zakażeń szpitalnych w celu szybkiego pozyskiwania informacji o podejrzeniu wystąpienia ogniska oraz niezwłocznego wdrożenia działań przeciwepidemicznych.
2. Pomimo działań podejmowanych ze strony poradni POZ, jak również PPIS w Bytomiu problemem pozostają nadal osoby uchylające się od szczepień ochronnych. W roku 2015 uruchomiono procedurę wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do rodziców, którzy nie realizują obowiązku szczepień ochronnych swoich dzieci.

mycia i dezynfekcji urządzeń do hydroterapii. W związku z nieprawidłowościami wydano zalecenia doraźne, które zostały wykonane.

Stan sanitarno - higieniczny oraz techniczny szpitali oceniono jako dobry. Na bieżąco wykonywane są prace remontowe mające na celu utrzymanie właściwego stanu obiektów, a także na bieżąco realizowane są obowiązki nałożone w wydanych decyzjach.

Ponadto przeprowadzono 5 kontroli tematycznych szpitali pod kątem oceny spełnienia wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia celem wydania opinii sanitarnych. Wydano 2 decyzje o spełnieniu wymagań oraz 1 o braku spełnienia wymagań. Szpitale posiadają zaopiniowane programy dostosowania.

W 2015 roku rozpatrzono 1 interwencję dotyczącą szpitala :

- braku procedur p/epidemicznych w zakresie mycia i dezynfekcji urządzeń do hydroterapii w SP ZOZ „Repty” górnośląskim Centrum Rehabilitacji im. Gen. J. Ziętka Tarnowskie Góry ul. Śniadeckiego 1. Wydano zalecenia doraźne, przeprowadzono kontrole sprawdzającą, w trakcie której stwierdzono usunięcie nieprawidłowości.

W szpitalach przeprowadzono również kontrole działalności zespołów i komitetów kontroli zakażeń zakładowych. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

W 2015r. szpitalach na terenie powiatu tarnogórskiego wystąpiły 4 ogniska zakażeń szpitalnych – w SP ZOZ „REPTY” Górnośląskie Centrum Rehabilitacji im. Gen. J. Ziętka.

W zakresie nadzoru nad opracowaniem ognisk zakażeń szpitalnych przeprowadzono 4 kontrole, w trakcie których nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Stan sanitarny zakładu pielęgnacyjno - opiekuńczego

W ewidencji PSSE w Bytomiu znajduje się 1 zakład pielęgnacyjno – opiekuńczy zlokalizowany na terenie powiatu tarnogórskiego. Został on skontrolowany w roku sprawozdawczym w ramach bieżącego nadzoru – realizacja planu kontroli.

Zakład ocenia się jako dobry. Jest w pełni dostosowany do wymogów rozporządzenia MZ z dnia 26 czerwca 2012r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

Obiekt wyposażony jest w instalację wodociągową i kanalizacyjną. Jakość wody jest stale monitorowana. Placówka zaopatrzona jest w dostateczną ilość sprzętu jednorazowego użytku. Odzież ochronna i środki ochrony indywidualnej są odpowiednie i w wystarczającej ilości. W obiekcie stosowana jest bielizna wielokrotnego użytku, która prana jest w pralni zewnętrznej zgodnie z umową. Zakład posiada oddzielne magazyny bielizny czystej i brudnej. Obiekt posiada umowę na odbiór odpadów medycznych podpisaną z uprawnioną firmą. Odpady segregowane są w miejscu ich powstawania. Ostre narzędzia składowane są w pojemnikach twardych, plastikowych, bez możliwości otwarcia. Do czasu odbioru przez specjalistyczną firmę odpady przechowywane są w wydzielonej chłodziarce przeznaczonej na ten cel. Odpady komunalne gromadzone są w plastikowych, zamykanych pojemnikach wyłożonych workami foliowymi, usuwane do ogólnych kontenerów na odpady komunalne. Zakład posiada opracowane i wdrożone procedury p/epidemiczne, w tym postępowania z odpadami medycznymi, dezynfekcji i mycia narzędzi oraz sprzętu medycznego, sprzątania i dezynfekcji pomieszczeń, postępowania z bielizną brudną i czystą. Aktualnie trwa rozbudowa zakładu.

powstawania. Odpady o ostrych krawędziach składowane są w pojemnikach twardych, plastikowych, bez możliwości otwarcia. Do czasu odbioru przez specjalistyczne firmy odpady przechowywane są w wydzielonych chłodnych pomieszczeniach lub w chłodziarkach przeznaczonych wyłącznie do tego celu. Prowadzona jest ewidencja odbioru odpadów medycznych. Odpady medyczne pozostałe gromadzone są w plastikowych, zamykanych pojemnikach wyłożonych workami foliowymi. Usuwane są do ogólnych kontenerów na odpady komunalne.

Nieprawidłowości dotyczące postępowania z odpadami medycznymi stwierdzono w 1 obiekcie. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano decyzję zarządzającą, która została wykonana.

Podmioty lecznicze posiadają opracowane i wdrożone procedury postępowania: z odpadami medycznymi, sterylizacji, dezynfekcji oraz mycia narzędzi i sprzętu medycznego, sprzątania i dekontaminacji pomieszczeń, postępowania z bielizną czystą i brudną oraz jednorazową.

Bieżącym nadzorem objęty jest punkt medyczny zlokalizowany na terenie Międzynarodowego Portu Lotniczego Katowice w Pyrzowicach.

W 2015 r. przeprowadzono 2 kontrole sanitarne w zakresie oceny spełnienia wymagań higieniczno- zdrowotnych.

Port lotniczy posiada całodobowe zabezpieczenie medyczne – dyżury pełni lekarz i pielęgniarka.

Na terenie portu znajdują się pomieszczenia przeznaczone do udzielania świadczeń medycznych:

- punkt pierwszej pomocy – zlokalizowany w Terminalu A w części ogólnodostępnej, w skład którego wchodzi gabinet badań lekarskich oraz 2-łóżkowa sala obserwacyjna dla pacjentów wraz z pomieszczeniem higieniczno – sanitarnym;
- izolator zakaźny – przeznaczony do czasowej izolacji osób z podejrzeniem choroby zakaźnej, zlokalizowany w Terminalu B od strony płyty lotniska. Składa się z szluzu – pomieszczenia dla personelu medycznego oraz pomieszczenia pobytu pacjenta wraz z węzłem sanitarnym.

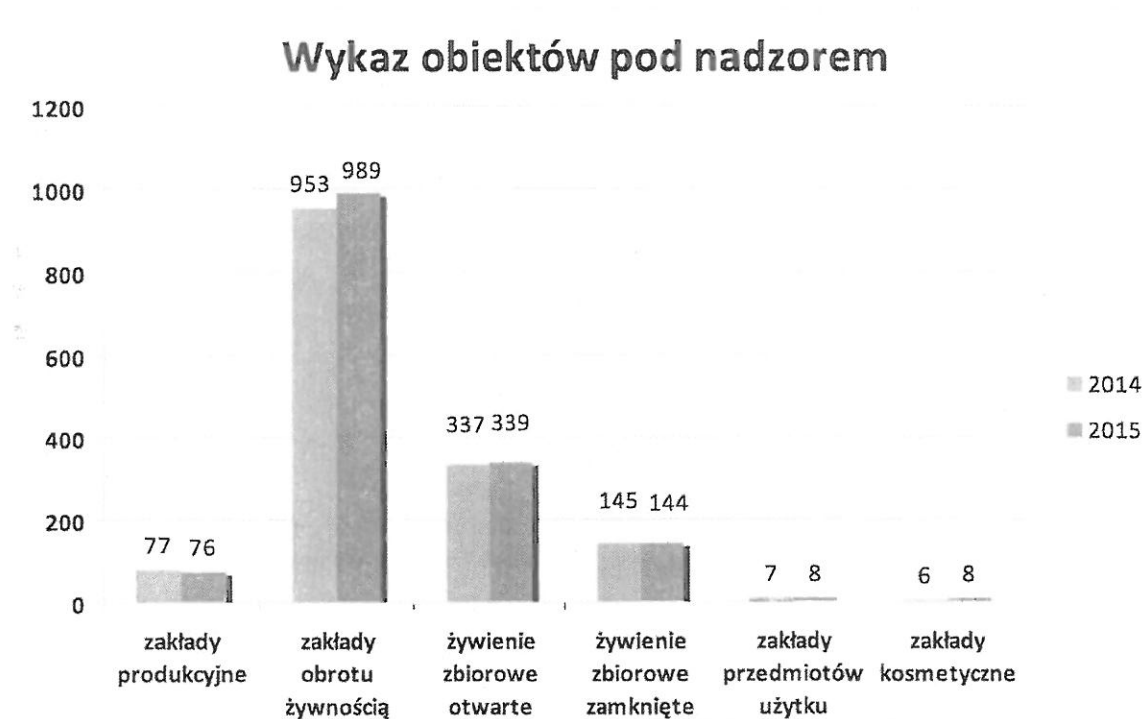
Postępowanie z odpadami medycznymi w obiekcie jest prawidłowe. Odpady odbierane są po uzgodnieniu telefonicznym przez specjalistyczną firmę. W obiekcie stosowana jest wyłącznie bielizna jednorazowa.

Punkt medyczny wyposażony jest w środki ochrony indywidualnej: kalosze, kombinezony Tychem, kombinezony ochronne przeciwko skażeniom biologicznym, maski z filtrami Hepa, gogle, rękawiczki ochronne, fartuchy jednorazowe, izolatory transportowe ABC przeznaczone do transportu pacjentów z podejrzeniem choroby wysoce zakaźnej, a także preparaty dezynfekcyjne. Ponadto port lotniczy dysponuje ambulansem, przeznaczonym do działań ratowniczych w obrębie lotniska.

W związku z możliwością zawleczenia chorób zakaźnych z innych krajów utrzymywana jest stała współpraca ze służbami medycznymi lotniska oraz ze Strażą Graniczną w celu szybkiego podjęcia działań przeciwepidemicznych.

III. Stan sanitarny zakładów branży spożywczej, jakość zdrowotna żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

W roku 2015 upoważnieni przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu na terenie powiatu tarnogórskiego skontrolowali 1085 zakładów branży spożywczej, zakładów materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz zakładów kosmetycznych, co stanowi 69,4 % wszystkich obiektów zewidencjonowanych.

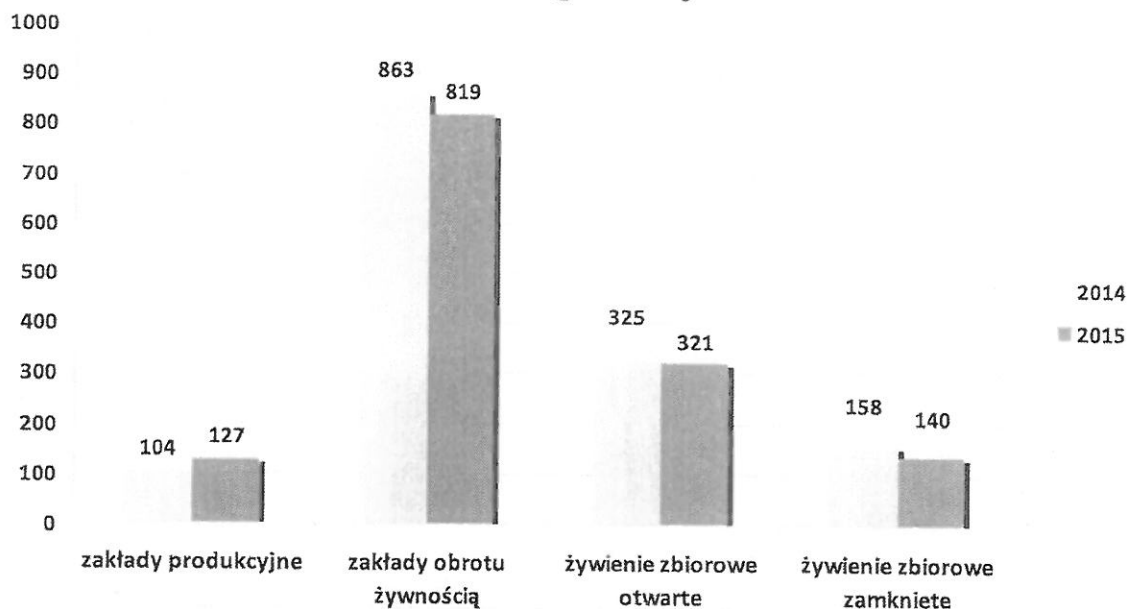

Na terenie powiatu tarnogórskiego największą część spośród wszystkich zakładów stanowią zakłady obrotu żywnością oraz zakłady żywienia zbiorowego otwartego. W najliczniejszej grupie największy odsetek stanowią sklepy spożywcze.

Porównując ilość nadzorowanych obiektów w powiecie tarnogórskim można stwierdzić, że w 2015 roku liczba zakładów będących pod nadzorem PPIS w Bytomiu zwiększyła się o 2,6 % w stosunku do 2014 roku.

Dokonując analizy harmonogramu kontroli należy stwierdzić, że liczba zaplanowanych do kontroli obiektów była mniejsza o 1,6% niż w roku 2014.

Ilość kontroli według rodzajów obiektów

Najwięcej kontroli przeprowadzono w zakładach obrotu żywnością tj. 819 (o 5% mniej niż w 2014 roku). W zakładach produkcji żywności liczba kontroli zwiększyła się o 22%. Ilość przeprowadzonych kontroli w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego zmniejszyła się o 11,4%, natomiast ilość kontroli w zakładach żywienia zbiorowego otwartego jest porównywalna w stosunku do roku ubiegłego.

W roku 2015 na terenie powiatu tarnogórskiego wydano ogółem 332 decyzje administracyjne, tj. o 35,2% decyzji mniej niż w 2014 roku.

Tabela 2. Zestawienie liczbowe lata 2014 i 2015.

Rok Powiat	Ilość obiektów nadzoru - wanych		Ilość obiektów skontrolo - wanych		Ilość kontroli		Ilość wydanych decyzji		Ilość wydanych postanowień o nałożeniu grzywny na kwotę		Ilość nałożonych mandatów na kwotę	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
powiat tarnogórski	1525	1564	1054	1085	1455	1418	512	332	2-600	9 - 2700	119-18850	90 - 14200

Tabela 3. Zestawienie liczbowe wydanych decyzji zarządzających w latach 2014 i 2015.

	Liczba obiektów skontrolowanych o złym stanie sanitarno – technicznym w 2014 r.			Liczba obiektów skontrolowanych o złym stanie sanitarno – technicznym w 2015 r.		
	Ogółem	Ilość wydanych decyzji represyjnych	% obiektów złych	Ogółem	Ilość wydanych decyzji represyjnych	% obiektów złych
powiat tarnogórski	1054	78	7,4	1085	47	4,3

Analizując roczne wyniki dotyczące ilości wydanych decyzji zarządzających na wszystkie zakłady żywnościowo – żywieniowe stwierdza się, iż w bieżącym roku sprawozdawczym stan sanitarno – techniczny uległ poprawie.

Najczęściej występujące uchybienia i nieprawidłowości to między innymi:

- zły stan techniczny pomieszczeń (brudne, zakurzone powierzchnie ścian, ze śladami zagrzybienia i zaciekami, zniszczona powierzchnia podłóg – ubytki, zły stan techniczny sprzętu i wyposażenia),
- brak bieżącej ciepłej wody,
- niewystarczająca ilość punktów wodnych (m.in. brak punktów wodnych przeznaczonych do mycia sprzętu i wyposażenia mającego kontakt z żywnością),
- brak prawidłowego oświetlenia w pomieszczeniach magazynowych i produkcyjnych (niezabezpieczone przed rozpryskiem szkła).

Tabela 4. Zestawienie liczbowe nałożonych mandatów karnych w latach 2014 i 2015.

	Liczba obiektów skontrolowanych o złym stanie sanitarno – higienicznym w 2014 r.			Liczba obiektów skontrolowanych o złym stanie sanitarno – higienicznym w 2015 r.		
	Ogółem	Ilość wydanych mandatów na kwotę	% obiektów złych	Ogółem	Ilość wydanych mandatów na kwotę	% obiektów złych
powiat tarnogórski	1054	119 - 18850	11,3	1085	90 - 14200	8,3

Najczęściej stwierdzone nieprawidłowości to:

- brak bieżącego porządku i czystości,
- nieprawidłowe przechowywanie artykułów spożywczych nietrwałych mikrobiologicznie (poza urządzeniem chłodniczym, w temp. wyższej niż wg zaleceń producenta, brak segregacji w urządzeniach chłodniczo – zamrażalniczych),
- brak zabezpieczenia artykułów spożywczych sprzedawanych luzem przed zanieczyszczeniami zewnętrznymi,
- sprzedaż artykułów spożywczych przeterminowanych lub bez oznakowania,

3. Piekarnie

Podobnie jak w latach ubiegłych, w 2015 r. prowadzony był wzmożony nadzór sanitarny w zakładach produkcyjnych typu piekarnie i cukiernie. Na terenie powiatu tarnogórskiego zewidencjonowanych jest 38 piekarni, z których skontrolowano 34.

W trakcie kontroli w 7 zakładach pobrano 16 próbek sanitarnych – wytrzepki z koszyków oraz zmiotek, z czego 5 próbek zostało zdyskwalifikowanych.

W wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych wydano 3 decyzje administracyjne – zarządzające na przeprowadzenie skutecznej dezynsekcji wszystkich pomieszczeń produkcyjnych i magazynowych zakładu oraz zapewnienie prawidłowego stanu sanitarno – higienicznego wyposażenia zakładu używanego do wypieku wyrobów piekarniczych – koszyczków poprzez ich skuteczną dezynsekcję.

4. Działania doraźne w ramach systemu RASFF/RAPEX

W roku 2015 w ramach powiadomień alarmowych RASFF/RAPEX na terenie powiatu tarnogórskiego przeprowadzono 19 kontroli, głównie w sklepach mało - i wielkopowierzchniowych, jak również w innych obiektach branży spożywczej w przypadku wskazania w powiadomieniu adresów zakładów, do których mogły dotrzeć kwestionowane środki spożywcze lub materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością. Wszystkie powiadomienia uwzględniane były również podczas kontroli kompleksowych oraz tematycznych.

W większości zakładów nie stwierdzono na stanie ekspedycyjnym lub magazynowym kwestionowanego produktu lub został on wycofany ze sprzedaży i przesłany do producenta lub magazynu centralnego (w przypadku sieci handlowych) przez właścicieli zakładów.

W związku ze stwierdzonym przekroczenia Ochratoksyny A w badanej próbce tj. „Mąka ŻYTANIA, typ 580” Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu przesłał powiadomienie alarmowe w ramach funkcjonowania Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywnienia Zwierząt. Przedmiotowa partia mąki w ilości 980 kg została wycofana z obrotu.

5. Nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz kosmetykami.

W roku sprawozdawczym w rejestrze zakładów prowadzących działalność na terenie powiatu tarnogórskiego znajdowała się 1 wytwórnia materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością oraz 7 miejsc wprowadzających do obrotu materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością, z czego skontrolowano 1 miejsce produkcji materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością oraz 6 miejsc obrotu, gdzie przeprowadzono w sumie 7 kontroli sanitarnych.

Ponadto w ramach akcji prowadzonej wraz z pracownikami sekcji HP, pracownicy sekcji HŻŻiPU przeprowadzili 2 kontrole w obiektach obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, prowadzonych przez osoby narodowości chińskiej / wietnamskiej. W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono nieprawidłowości tj. wprowadzanie do obrotu materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością

Tabela 5. Akcje i współpraca z innymi komórkami psse / jednostkami psse / organami

Lp.	Temat akcji/współpracy	komórka psse / organ / jednostka współpracująca	ilość obiektów kwalifikujących się do objęcia nadzorem w trakcie akcji	Ilość obiektów skontrolowanych w czasie trwania akcji	Ilość kontroli wykonanych w czasie trwania akcji	podjęte działania represyjne						uwagi	
						ilość wydanych decyzji				Mandaty nałożone w trakcie kontroli			inne ⁴
						nakazujących usunięcie uchybień ¹	unieruchamiających obiekt ²	innych ³	ilość	na łączną kwotę			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1.	Imprezy masowe	NS.HŻŻ i NS.HK	11	11	11	0	0	0	2	400	2 załączenia do załącznika	-	
2.	Współpraca z Policją – Akcja "OPERATION PANGAEA – INTERNATIONAL INTERNET WEEK OF ACTION"	NS.HŻŻ i Komenda Policji w Tarnowskich Górach	3	3	3	0	0	0	0	0	0	0	
3.	Ocena zakładów będących pod wspólnym nadzorem PPIS i PLW	NS.HŻŻ i PLW	4	3	5	0	0	1 wycofanie z obrotu	0	0	0	Z udziałem przedstawicieli PLW przeprowadzono 2 kontrole kompleksowe	
4.	Wypoczynek zimowy dzieci i młodzieży	NS.HŻŻ i NS.HD	10	10	10	0	0	0	0	0	0	-	
5.	Wypoczynek letni dzieci i młodzieży	NS.HŻŻ i NS.HD	11	11	11	0	0	0	0	0	0	-	
6.	Zbiorniki zatrucia / zakażenia pokarmowe	Epidemiologia i NS.HŻŻ	10	2	2	0	0	0	0	0	-	W ramach czynności kontrolnych pobrano 19 próbek żywności – posiłków do badań laboratoryjnych. Nie stwierdzono nieprawidłowości pod względem	

Id: 40165C3A-9F-A2-48B-908F-6A18A8													

Wnioski:

1. Infrastruktura budynków w dużym stopniu wpływa negatywnie na stan sanitarno – techniczny obiektów żywnościowo – żywieniowych znajdujących się na terenie nadzorowanym przez PPIS w Bytomiu. Często zakłady usytuowane są w starych budynkach z niefunkcjonalnością pomieszczeń wchodzących w skład zakładu.
2. Ilość wydanych decyzji zarządzających w roku 2015 zmniejszyła się w stosunku do roku 2014, co świadczy o polepszeniu warunków sanitarno - technicznych w skontrolowanych zakładach.
3. W roku sprawozdawczym nałożono znacznie mniejszą ilość mandatów karnych za brak bieżącego stanu czystości i porządku w zakładach w porównaniu do roku ubiegłego.
4. Zwiększyła się liczba obiektów posiadających wdrożoną dokumentację GHP/GMP oraz procedur opartych na podstawie zasad systemu HACCP. Również w mniejszym stopniu wśród kontrolowanych zakładów stwierdza się brak utrzymania i prowadzenia zapisów wynikających z dokumentacji zapewniającej bezpieczeństwo żywności.
5. W roku sprawozdawczym zwiększyła się liczba wniesionych interwencji konsumentów w porównaniu do roku ubiegłego, co wskazuje na większą świadomość klientów korzystających z usług obiektów, jednakże większość przeprowadzonych kontroli wykazała niezasadność interwencji.
6. W 2015 roku w wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych stwierdza się mniejszą ilość próbek zdyskwalifikowanych w porównaniu do 2014 roku. Przyczyny kwestionowania próbek w 2015 roku były takie same jak w poprzednim roku sprawozdawczym dotyczyły głównie zanieczyszczeń mikrobiologicznych, zanieczyszczeń fizycznych i biologicznych.

i bakteriologicznym 19 próbek wody. Przekroczenie dopuszczalnej wartości mętności stwierdzono w 1 próbce wody a niepotwierdzone przekroczenie dopuszczalnej wartości wskaźnika mikrobiologicznego w również w 1 próbce (bakterie grupy coli). Stwierdzone przekroczenia nie stanowiły potencjalnego zagrożenia dla zdrowia.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp.z o.o. w Radzionkowie i Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. w Katowicach kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia. W 2015r liczba raportowanych próbek wody pobranych przez wyżej wymienione Przedsiębiorstwa na terenie miasta Radzionków wynosiła 37.

Nie stwierdzono występowania stałych, utrzymujących się długotrwale przekroczeń żadnego z badanych parametrów.

Ogółem w oparciu o wyniki badań wody przeprowadzonych w ramach monitoringu i nadzoru Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu oraz kontroli wewnętrznej Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej sp.z o.o. w Radzionkowie i Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. w Katowicach w 2015r. wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom na terenie Radzionkowa oceniono jako przydatną do spożycia.

Liczba wykazanych przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp.z o.o. w Radzionkowie awarii na sieci wodociągowej wynosiła 61.

MIASTO TARNOWSKIE GÓRY

- *Liczba ludności zaopatrywanej w wodę 61,0 tys.*
- *Zaopatrzenie w wodę-zasilanie/ilość rozprowadzanej lub produkowanej wody w m³/d:*
 - *woda zakupowana z Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. Katowice – śr. 4402 (SUW Miedary); dystrybutor: Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Tarnowskich Górach*
 - *woda dostarczana przez PW i K Tarnowskie Góry z ujęć własnych – Opatowice, Strzybnica, uj. nr 3 ul. Opolska (łączna produkcja śr. 1320)*
 - *woda dostarczana woda dostarczana z SUW GCR „Repty” – śr. 109; uj.CHM- śr. 2287 (zakup wody przez PW i K Tarnowskie Góry)*

Miasto Tarnowskie Góry zaopatrywane jest w wodę pochodzącą z ujęć wód głębinowych, eksploatowanych do celów wodociągowych przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Tarnowskich Górach, tj. uj. Opatowice, uj. nr III, ul. Opolska, uj.Strzybnica i Stacja Uzdatniania Wody Koehler (uruchomiona w sierpniu 2015r.) oraz zakupowaną przez to Przedsiębiorstwo z Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów. S.A. Katowice – Stacja Uzdatniania Wody „Miedary” w Tarnowskich Górach. Do sieci miejskiej eksploatowanej przez PWiK Tarnowskie Góry podawana jest również woda ze Stacji Uzdatniania Wody eksploatowanej przez Górnośląskie Centrum Rehabilitacji „Repty” w Tarnowskich Górach oraz z ujęcia Centrum Handlowo Magazynowego w Tarnowskich

Miasteczko Śląskie zaopatrywane jest w wodę dostarczaną przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Tarnowskich Górach, zakupywaną ze Stacji Uzdatniania Wody „Bibiela” Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów w Katowicach

W 2015r na terenie miasta w ramach prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu monitoringu jakości wody oraz nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano 19 próbek wody, w tym przebadano pod względem fizykochemicznym 19 próbek wody i bakteriologicznym - 17 próbek wody.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Tarnowskich Górach i Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. w Katowicach kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia. W 2015r liczba raportowanych próbek wody pobranych przez wyżej wymienione Przedsiębiorstwa na terenie miasta Miasteczko Śląskie wynosiła 26.

Nie stwierdzono występowania stałych, utrzymujących się długotrwale przekroczeń żadnego z badanych parametrów.

Ogółem w oparciu o wyniki badań wody przeprowadzonych w ramach monitoringu i nadzoru Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu oraz kontroli wewnętrznej Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Tarnowskich Górach i Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. w Katowicach w 2015r. wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom na terenie Miasteczka Śląskiego oceniono jako przydatną do spożycia.

Liczba zgłoszonych przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Tarnowskich Górach awarii sieci wodociągowej wynosiła – 8.

Poza kontrolą jakości wody w urządzeniach wodociągowych zbiorowego zaopatrzenia ludności, nadzorem sanitarnym Państwowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu objęty był wodociąg eksploatowany przez Hutę Cynku „Miasteczko Śląskie”. W 2015r woda była dopuszczona do spożycia.

MIASTO KALETY

- Liczba ludności zaopatrywanej w wodę 8,6 tys.
- Zaopatrzenie w wodę-zasilanie/ilość rozprowadzanej lub produkowanej wody w m³/d: woda zakupywana z Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. Katowice – śr. 988 (SUW Bibiela) ; dystrybutor: Miasto Kalety

Miasto Kalety jest zaopatrywane w wodę dostarczaną z miejskiej sieci wodociągowej, zasilanej wodą zakupywaną z Stacji Uzdatniania Wody „Bibiela” GPW Katowice.

W 2015r na terenie miasta w ramach prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu monitoringu jakości wody oraz nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano i przebadano pod względem fizykochemicznym i bakteriologicznym 6 próbek wody.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez Miasto Kalety kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej

GMINA TWORÓG

- Liczba ludności zaopatrywanej w wodę 8,1 tys.
- Zaopatrzenie w wodę-zasilanie/ilość rozprowadzanej lub produkowanej wody w m³/d:
 - woda dostarczana z eksploatowanych przez ZUK sp. z o.o. Tworóg urządzeń wodociągowych SUW Tworóg, Połomia, Mikołeska, Wojska i ujęcie Boruszowice – łączna ilość produkowanej wody – śr. 1130

Gmina Tworóg jest zaopatrywana w wodę dostarczaną z eksploatowanych przez Zakład Usług Komunalnych sp.z o.o. w Tworogu urządzeń wodociągowych tj. Stacji Uzdatniania Wody – Połomia, Mikołeska, Wojska i Tworóg oraz z ujęcia Boruszowice .

W 2015r na terenie gminy w ramach prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu monitoringu jakości wody oraz nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano 35 próbek wody, w tym przebadano pod względem fizykochemicznym 30 próbek wody i bakteriologicznym - 34 próbki wody. Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów fizykochemicznych (mętność, żelazo, mangan) stwierdzono w 8 próbkach wody a przekroczenie dopuszczalnej wartości wskaźników mikrobiologicznych w również w 4 próbkach (bakterie grupy coli, ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2°C). Stwierdzone przekroczenia nie stanowiły potencjalnego zagrożenia dla zdrowia.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez Zakład Usług Komunalnych sp.z o.o. w Tworogu kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia.

W 2015r liczba raportowanych próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej na terenie gminy wynosiła 20.

Nie stwierdzono występowania stałych, utrzymujących się długotrwale przekroczeń żadnego z badanych parametrów.

Ogółem w oparciu o wyniki badań wody przeprowadzonych w ramach monitoringu i nadzoru Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu oraz kontroli wewnętrznej Zakładu Usług Komunalnych sp.z o.o. w Tworogu w 2015r. wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom oceniono jako przydatną do spożycia.

Liczba awarii urządzeń wodociągowych wynosiła – 39.

Poza kontrolą jakości wody w urządzeniach wodociągowych zbiorowego zaopatrzenia ludności, nadzorem sanitarnym Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu objęte były wodociągi eksploatowane przez Firmę „BLER” Sp. z o.o. Ubojnia Brynek, ul. Zakładowa 1 oraz Zespół Szkół Leśnych i Ekologicznych w Brynku. Z uwagi na ponadnormatywną zawartość manganu i żelaza oraz smak, mętność i barwę woda ze Stacji Uzdatniania eksploatowanej przez Ubojnię w Brynku, dla potrzeb własnych zakładu nie spełniała wymagań organoleptycznych i fizykochemicznych określonych dla wody do spożycia.

Wodę z wodociągu Z.Sz.LiE w Brynku oceniono jako przydatną do spożycia .

wewnętrznej Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Zbrostawicach i Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. w Katowicach w 2015r. wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom oceniono jako przydatną do spożycia.

Liczba awarii urządzeń wodociągowych należących do Gminy wynosiła –30.

GMINA ŚWIERKLANIEC

- Liczba ludności zaopatrywanej w wodę 11,8 tys.
- Zaopatrzenie w wodę-zasilanie/ilość rozprowadzanej lub produkowanej wody w m³/d:
 - woda zakupywana z Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. Katowice – śr. 2049 (SUW Bibiela); dystrybutor: Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Świerkłańcu
 - woda dostarczana z eksploatowanego przez ZWiK w Świerkłańcu ujęcia Nakło Śląskie, ul. Wapienna- śr.1,2

Gmina Świerklaniec zaopatrywana jest w wodę zakupywaną z G.P.W. Katowice (Stacja Uzdatniania Wody „Bibiela” w Miasteczku Śląskim). Ponadto niewielka część odbiorców (ok. 15 osób) korzysta z wody dostarczanej z lokalnego ujęcia w Nakle Śląskim, ul. Wapienna.

W 2015r na terenie gminy w ramach prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu monitoringu jakości wody oraz nadzoru bieżącego nad jakością wody do spożycia pobrano 21 próbek wody, w tym przebadano pod względem fizykochemicznym 21 próbek wody i bakteriologicznym - 19 próbek wody. Przekroczenie dopuszczalnych wartości parametrów fizykochemicznych tj. mętność, żelazo oraz nikiel (wykonana rekontrola nie potwierdziła występowania przekroczenia tego parametru)) stwierdzono w 3 próbkach wody a przekroczenie dopuszczalnej wartości wskaźnika mikrobiologicznego również w 3 próbkach (bakterie grupy coli). Stwierdzone przekroczenia nie stanowiły potencjalnego zagrożenia dla zdrowia.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bytomiu nadzorował prowadzenie przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Świerkłańcu i Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. w Katowicach kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia.

W 2015r liczba raportowanych próbek wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej na terenie gminy wynosiła 36.

Nie stwierdzono występowania stałych, utrzymujących się długotrwale przekroczeń żadnego z badanych parametrów.

Ogółem w oparciu o wyniki badań wody przeprowadzonych w ramach monitoringu i nadzoru Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Bytomiu oraz kontroli wewnętrznej Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Świerkłańcu i Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. w Katowicach w 2015r. wodę wodociągową dostarczaną odbiorcom oceniono jako przydatną do spożycia.

Liczba awarii sieci wodociągowej wynosiła – 67

2. Ocena jakości wody w basenach i kąpieliskach

W 2015r. na terenie powiatu eksploatowane były 3 baseny kąpielowe kryte (miasto Tarnowskie Góry) oraz 3 sezonowe (1-w gminie Tworóg, 1-w gminie Krupski Młyn, 1-w Radzionkowie).

Na podstawie przeprowadzonych badań (213 próbek wody) jakość wody w basenach krytych oceniono jako dobrą.

W basenach sezonowych (8 próbek wody pobranej z niecek basenowych) jakość wody w 1 oceniono jako dobrą a w 2 jako niepewną (basen Ośrodka Wypoczynkowego w Brzeźnicy i basen w Krupskim Młynie).

Zarejestrowano 2 interwencje - niezasadne.

Nadzorem sanitarnym tut. Stacji objęte były także 3 miejsca wykorzystywane do kąpiel, w tym 2 zorganizowane na zbiorniku wody powierzchniowej „Nakło-Chechło”, gm. Świerklaniec i 1 na zbiorniku wody powierzchniowej „Kalety-Zielona” w Kaletach.

Na podstawie otrzymanych wyników badań i wizualnych ocen (kontrola wewnętrzna prowadzona przez organizatorów miejsc wykorzystywanych do kąpiel) oraz przeprowadzonej kontroli urzędowej wodę w uruchomionych w sezonie 2015r. miejscach wykorzystywanych do kąpiel oceniono jako przydatną do kąpiel (liczba próbek-14).

Jedynie w okresie od 11.08.2015r. do 21.08.2015r. w miejscu wykorzystywanym do kąpiel zorganizowanym na zbiorniku wody powierzchniowej „Kalety-Zielona” w Kaletach (zbiornik górny Ośrodek Wypoczynkowy „U Rzepki”) z uwagi na negatywną ocenę wizualną wody (zakwit sinic) woda była nieprzydatna do kąpiel.

Przeprowadzona w dniu 19.08.2015r. kontrola urzędowa wykazała poprawę jakości wody i w oparciu o ocenę wizualną i wyniki badań, w dniu 21.08.2015r. oceniono wodę jako przydatną do kąpiel.

3. Ocena jakości wody ciepłej w zakresie obecności bakterii legionella w budynkach zamieszkania zbiorowego i zakładach opieki zdrowotnej zamkniętej

Skontrolowano jakość ciepłej wody w 36 obiektach, w tym: areszt-1; szpitale-3; domy pomocy społecznej-10; domy zakonne-2; hotele-3; domy wycieczkowe-1; inne świadczące usługi hotelarskie-12; internaty-2; zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze (podmioty lecznicze)-1; ośrodek szkolno-wychowawczy-1.

Ponadnormatywną liczbę bakterii legionella, pozwalającą uznać sieć za skolonizowaną stwierdzono w 3 obiektach, w tym:

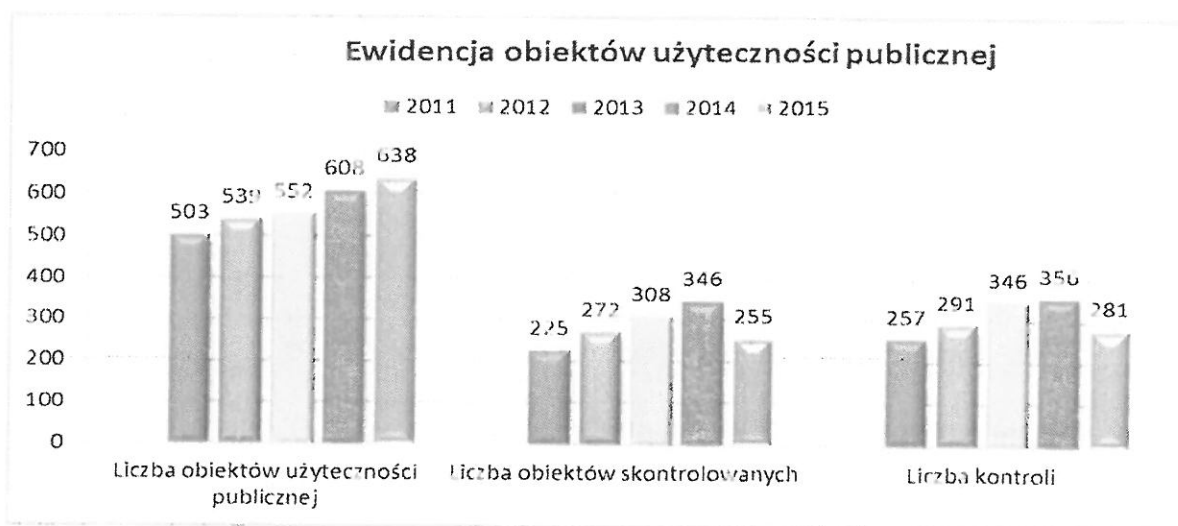
- dom pomocy społecznej -1 (Pensjonat "Pogodna Jesień", Tarnowskie Góry ul. Renka 63)
- ośrodek szkolno-wychowawczy-1 (Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy, Radzionków, ul. Gen. Sikorskiego 7A)
- inne świadczące usługi hotelarskie-1 (Pokoje Gościnne, Nowa Wieś Tworoska, ul. Leśniczówka 23)

V. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

Kontrolę stanu sanitarnego przeprowadzono w 255 obiektach użyteczności publicznej, spośród 638 ujętych w ewidencji, co stanowi 40 %. Kontrolami objęto między innymi:

- zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej oraz takie, w których świadczone są więcej niż jedna usługa – skontrolowano 103 obiekty, spośród 224 ujętych w ewidencji, co stanowi 46%,
- obiekty hotelarskie i inne, w których świadczone są usługi noclegowe – skontrolowano 36 obiektów spośród 52 zewidencjonowanych, co stanowi 69 %,
- ustępy publiczne ogółem – skontrolowano 8 spośród 8 zewidencjonowanych, co daje 100%,
- pływalnie kryte i odkryte – skontrolowano 6 spośród 6 zewidencjonowanych, co stanowi 100%,
- domy pomocy społecznej – skontrolowano 5 zakładów spośród 12 zewidencjonowanych, co stanowi 42%,
- noclegownie – skontrolowano 1 obiekt zewidencjonowany, tzn. 100%,
- dworce autobusowe, kolejowe, przystanki – skontrolowano 8, z 18, czyli 44%,
- cmentarze, domy pogrzebowe i obiekty świadczące usługi w zakresie transportu zwłok i szczątków spośród 75 zewidencjonowanych obiektów skontrolowano 14, tj. 19%,
- zakłady karne – skontrolowano 1 zewidencjonowany zakład, czyli 100%,
- inne obiekty użyteczności publicznej (apteki i punkty apteczne, obiekty turystyczne, sportowe, kulturalno – widowiskowe, stacje paliw, magle, sklepy z odzieżą używaną, parkingi, targowiska, sklepy zielarsko medyczne, pracownie protetyczne, wysypiska, transport publiczny, fermy, rolnicza spółdzielnia produkcyjna, prosekatorium, tereny rekreacyjne, port lotniczy) – skontrolowano 72 obiekty spośród 257 zewidencjonowanych, co stanowi 28%.

Reasumując, bieżący nadzór nad obiektami użyteczności publicznej dotyczył licznych i różnorodnych grup obiektów. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 281 kontrole sanitarnych.

W roku sprawozdawczym skontrolowano 3 hotele, w których przeprowadzono 3 kontrole sanitarne. Wszystkie obiekty są skategoryzowane. Dysponują jednostkami mieszkalnymi z zespołami higienicznymi. Hotele mają podpisane umowy z pralniami, bielizna czysta i brudna przechowywana jest w oddzielnych magazynach, wydzielone są pomieszczenia do przechowywania środków czystości, sprzętu porządkowego i środków dezynfekcyjnych.

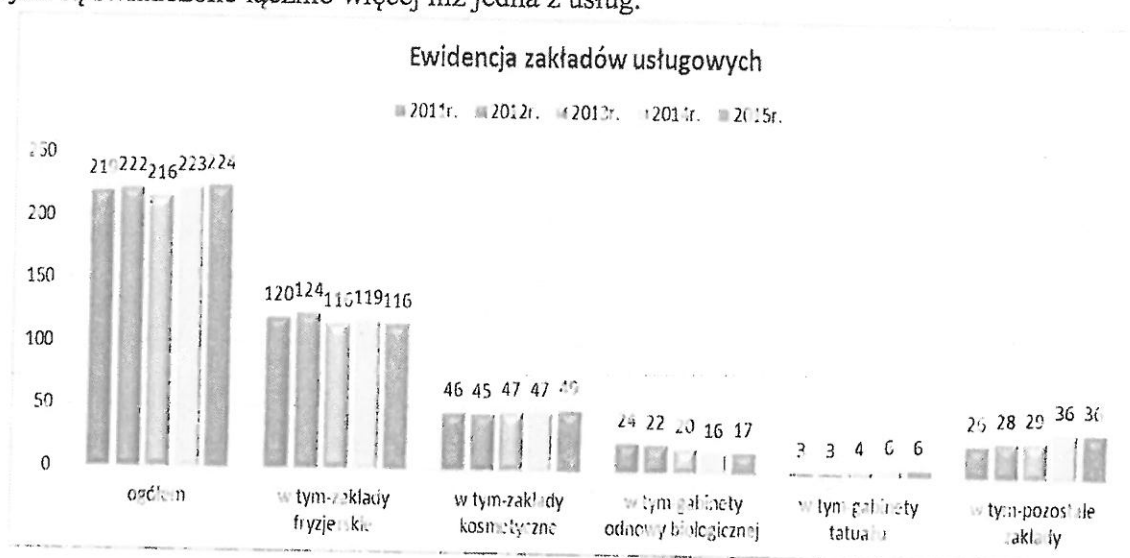
Oprócz hoteli, w ciągu minionego roku skontrolowano 1 dom wycieczkowy, 1 motel oraz 31 innych obiektów, wchodzących w skład pozostałej bazy noclegowej, w których przeprowadzono 35 kontroli.

W 2015r. dwukrotnie skontrolowano Dom Wycieczkowy w Tarnowskich Górach przy ul. Gliwickiej 2. Podczas kontroli przeprowadzonej w dniu 5.05.2015r. stwierdzono zacieki na ścianach i sufitach w magazynach bielizny brudnej i czystej, w związku z tym wydano decyzję nakazującą usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Zarządzenia decyzji wykonano terminowo, co potwierdziła kontrola sprawdzająca, na podstawie której obiekt w ostatecznej ocenie rocznej oceniono jako dobry. Dom Wycieczkowy Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Tarnogórskiej w Tarnowskich Górach przy ul. Gliwickiej 2, jest obiektem zabytkowym, systematycznie remontowanym.

Wszystkie hotele oceniono jako dobre. Obiekty zaliczane jako pozostała baza noclegowa to przede wszystkim ośrodki stanowiące sezonową bazę noclegową skupioną wokół Zalewu Nakło - Chechło oraz zbiornika wodnego w Kaletach – Zielonej. Wszystkie oceniono jako dobre. Obiekty posiadają estetycznie zagospodarowane, ogrodzone tereny z dostępem do sanitariatów i bieżącej ciepłej i zimnej wody. Przeprowadzone kontrole nie wykazały również nieprawidłowości w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

3. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu oraz zakłady, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z w/w usług

Ogółem w ewidencji są 224 zakłady należące do tej grupy obiektów, w tym: 116 to zakłady fryzjerskie, 49- kosmetyczne, 6- tatuażu, 17- odnowy biologicznej, 36- zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług.

7. Noclegownia

W ewidencji PPIS w Bytomiu na terenie Powiatu Tarnogórskiego jest 1 noclegownia, która została skontrolowana w roku sprawozdawczym. Noclegownię oceniono jako dobrą. Pomieszczenia noclegowni sprzątane są przez osoby korzystające z obiektu pod nadzorem kierownictwa. Osoba zgłaszająca się do noclegowni otrzymuje komplet pościeli, ręczników, odzieży i środki higieny osobistej. Łazienki i ubikacje są wyłożone glazurą kafelkową, dostępne są kuchnie z pełnym wyposażeniem, pralnie wyposażone w pralki automatyczne, suszarnie, świetlice i magazyny odzieży. Dom dla bezdomnych mężczyzn, w którym przebywają osoby na podstawie decyzji pobytovej, posiada wydzielone poza strefą mieszkalną, pomieszczenie wykorzystywane jako ogrzewalnia dla osób doraźnie przyjętych do noclegowni.

8. Baseny kąpielowe

Na terenie Powiatu Tarnogórskiego funkcjonuje 6 obiektów obejmujących baseny całoroczne i sezonowe, w tym 3 baseny kryte całoroczne i 3 baseny odkryte - sezonowe. Skontrolowano wszystkie baseny, w których przeprowadzono 7 kontroli.

W roku sprawozdawczym wydano 1 decyzję: Park Wodny w Tarnowskich Górach, ul. Obwodnica 8 - podczas kontroli stwierdzono zniszczoną tapicerkę na łóżku do masażu, zniszczony przewijak, zniszczone szafki na odzież dla ratowników, uszkodzone drzwi do wc, w związku z tym decyzją PPIS w Bytomiu nakazano usunięcie nieprawidłowości w terminie do dnia 31.12.2015r. Pozostałe skontrolowane baseny ocenia się jako dobre. Baseny sezonowe są przed rozpoczęciem każdego sezonu letniego zagospodarowywane i odnawiane.

9. Środki transportu

W roku sprawozdawczym skontrolowano 3 autobusy komunikacji publicznej, 2 autobusy turystyczne, 1 środek transportu do przewozu chorych, 3 taksówki oraz 2 środki transportu do przewozu zwłok. Nie stwierdzono uchybień sanitarnych. Wszystkie skontrolowane środki transportu oceniono jako dobre.

10. Składowiska odpadów komunalnych

Skontrolowane wysypisko śmieci eksploatowane w Tarnowskich Górach podlega Firmie Remondis Tarnowskie Góry Sp. z o. o. Na terenie składowiska znajduje się budynek biurowo- socjalny z portiernią. W części socjalnej znajduje się jadalnia, szatnie, natryski oraz sanitariaty. Budynek jest ogrzewany, wyposażony w bojler do ogrzewania wody. Dezynfekcja natrysków oraz wc prowadzana jest na bieżąco. Pracownicy wyposażeni są w odzież ochronną, mają dostęp do apteczki pierwszej pomocy. Teren jest ogrodzony. W skład składowiska, poza budynkiem biurowo- socjalnym, wchodzi zbiorniki odcieków, waga, pompownie, brodzik do mycia kół samochodowych. Zastosowana jest strefa ochronna w postaci pasa zieleni. Na podstawie przeprowadzonej w roku sprawozdawczym kontroli składowisko oceniono jako dobre, nie stwierdzono naruszeń przepisów.

- złego stanu sanitarnego posesji (2)
- niewłaściwego stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej (7)
- złego stanu sanitarnego budynków (2)
- awarii kanalizacyjnych (3)

W roku sprawozdawczym zasadne okazały się 3 interwencje, z których 2 dot. niewłaściwego stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej oraz 1 dot. złego stanu sanitarnego budynku.

Zasadne interwencje dot. obiektów użyteczności publicznej dotyczyły:

1. Pensjonat „Pogodna Jesień” w Tarnowskich Górach, ul. Renka 63. Przeprowadzona kontrola kompleksowa potwierdziła zasadność interwencji. Stwierdzono liczne nieprawidłowości sanitarne i techniczne, co skutkowało wydaniem decyzji administracyjnej zarządzającej, nałożeniem grzywny w drodze mandatu karnego na kwotę 300zł. oraz wydaniem zaleceń doraźnych.

Wydano decyzję z dnia 15.09.2015r. nakazującą: odnowić powierzchnie ścian i sufitu w magazynie czystej bielizny, wyczyścić kratkę wentylacyjną w magazynie czystej bielizny, zlikwidować zacieki na suficie w toalecie męskiej przy jadalni, odnowić ściany i sufity w toaletach przy jadalni.

W związku z nałożeniem mandatu karnego wydano zalecenia doraźne dot. usunięcie zaniedbań i nieprawidłowości higienicznych. Zarządzenia decyzji oraz zalecenia doraźne zostały wykonane w całości.

2. Salon Fryzjerski w Tarnowskich, ul. Krakowska 14. Kontrola wykazała nieprawidłowości higieniczne, co potwierdziło zasadność interwencji. W następstwie przeprowadzonej kontroli nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego w wysokości 100 zł. oraz wydano zalecenia doraźne, które wykonano terminowo.

W związku z interwencją dot. budynku mieszkalnego w Tarnowskich Górach, ul. Sobieskiego 21a. przeprowadzono kontrolę, w wyniku której potwierdzono występowanie następujących nieprawidłowości: okienka strychowe brudne, zanieczyszczone odchodami ptasimi, zamki przy oknach niesprawne, brak możliwości swobodnego zamykania i otwierania. W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości wszczęto postępowanie z urzędu wobec Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej w Bytomiu – zarządcy nieruchomości oraz wydano decyzję administracyjną z dnia 26.01.2015r. zarządzającą usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Kontrola sprawdzająca potwierdziła terminowe usunięcie wymienionych nieprawidłowości.

W pozostałych przypadkach osoby odpowiedzialne za utrzymanie właściwego stanu sanitarnego w obiektach po powiadomieniu o zamiarze przeprowadzenia kontroli usuwały nieprawidłowości bez konieczności wszczynania postępowania administracyjnego.

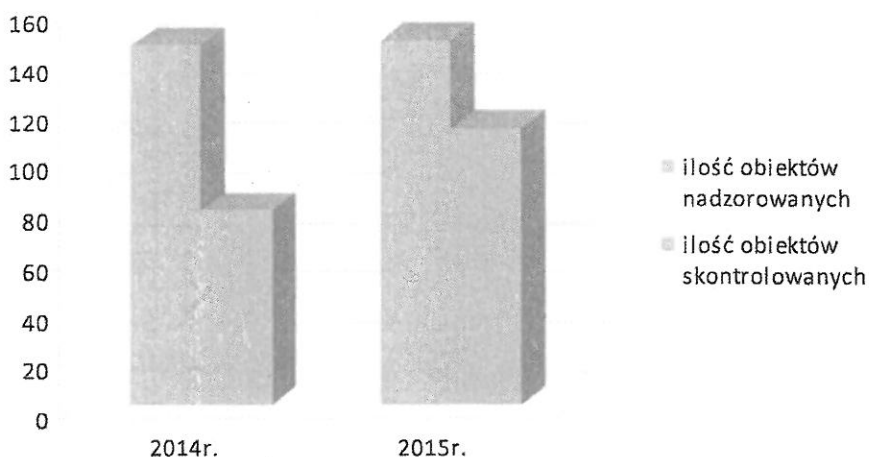
W porównaniu do poprzedniego roku sprawozdawczego, w roku sprawozdawczym liczba zgłoszonych interwencji zmniejszyła się o 2 natomiast liczba zasadnych interwencji uległa zwiększeniu o 2.

VI. Stan sanitarny szkół i innych placówek oświatowo – wychowawczych

PPIS w Bytomiu sprawuje bieżący nadzór sanitarny nad higieną procesów nauczania oraz higieną otoczenia i pomieszczeń w szkołach, żłobkach, przedszkolach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych, placówkach wypoczynku oraz uczelniach wyższych. Nadzór ten dotyczy również kontroli przestrzegania przepisów określających wymogi higieniczne i zdrowotne w stosunku do sprzętu używanego w tych podmiotach oraz ośrodkach wypoczynku.

W 2015r. na terenie powiatu tarnogórskiego, bieżącym nadzorem sanitarno-higienicznym objętych było 147 obiektów, skontrolowano w tym okresie 111 obiektów, co stanowi 75,5%.

W porównaniu do roku 2014r. sytuację ilustruje poniższy wykres.

Liczba nadzorowanych obiektów w porównaniu do roku 2014 utrzymuje się na stałym poziomie. W roku sprawozdawczym utworzono 3 nowe placówki:

- Klub Dziecięcy „Topolino” w Nakle Śląskim, przy ul. Dworcowej 12a
- Niepubliczne Przedszkole „Topolino” w Nakle Śląskim, przy ul. Dworcowej 12a
- Niepubliczne Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi „Uniwersytet Przedszkolaka” w Tarnowskich Górach, przy ul. Pogodnej 3

W 2015r. uległy likwidacji 3 placówki:

- Świetlica Środowiskowa w Tarnowskich Górach, przy Sobieskiego 2
- Punkt Przedszkolny „Ego” w Tarnowskich Górach, przy ul. Sobieskiego 4
- Przedszkole Niepubliczne „Domowe Przedszkole” w Tarnowskich Górach, przy ul. Słoneczników 23.

Zlikwidowano samodzielną szkołę podstawową i przedszkole w Orzechu – utworzono Zespół Szkolno-Przedszkolny w Orzechu.

- brak osłon punktów świetlnych
- 5. Szkoła Podstawowa nr 11, ul. Korola 38a, 42-605 Tarnowskie Góry
 - brak osłon punktów świetlnych
 - zły stan techniczny stolarki okiennej
 - zły stan techniczny urządzeń sanitarnych
 - zły stan sanitarno-higieniczny ścian w szatni
- 6. Szkoła Podstawowa nr 2, ul. Szymały 36, 41-922 Radzionków
 - brak osłon na grzejnikach centralnego ogrzewania
 - zły stan sanitarno-higieniczny i techniczny podłóg oraz ścian w szatni dla dzieci
- 7. Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1, ul. Słowackiego 34, 42-600 Tarnowskie Góry
 - brak osłon na grzejnikach centralnego ogrzewania w pomieszczeniach przedszkola
 - zły stan sanitarno-higieniczny i techniczny ścian w sali gimnastycznej i gabinecie profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej
- 8. Zespół Szkół Ogólnokształcących, ul. Gliwicka 6, 42-674 Zbrostawice - Kamieniec
 - brak osłon punktów świetlnych w placówce
- 9. Publiczne Gimnazjum nr 2, ul. Wyspiańskiego 3, 42-600 Tarnowskie Góry
 - zły stan techniczny podłóg w salach zajęć i sali gimnastycznej
 - zły stan sanitarno-higieniczny i techniczny ścian i sufitów w sali gimnastycznej oraz w szatni uczniowskiej
 - brak osłon punktów świetlnych
- 10. Szkoła Podstawowa nr 3, ul. Wyspiańskiego 1, 42-600 Tarnowskie Góry
 - brak osłon punktów świetlnych
 - zły stan sanitarno – higieniczny i techniczny ścian i sufitów w placówce

Ponadto, podobnie jak w roku ubiegłym, wydano 17 decyzji zmieniających termin wykonania zarządzeń wydanych w latach wcześniejszych.

W roku sprawozdawczym w całości wykonano 5 decyzji wydanych w latach wcześniejszych. Liczba ta w porównaniu do 2014r. uległa zdecydowanemu zmniejszeniu. Wykonano w całości decyzję w:

- Szkoła Podstawowa w Przechlebiu, ul. Szkolna 46 – zapewniono prawidłową nawierzchnię dojścia do placówki,
- Gimnazjum w Radzionkowie, ul. Krzywa 18 – odmalowano salę gimnastyczną,
- Szkoła Podstawowa nr 10 w Tarnowskich Górach, ul. Kochanowskiego 15 - zapewniono właściwą stolarkę okienną na korytarzach oraz doprowadzono do właściwego stanu sanitarno-higienicznego ściany i podłogę w gabinecie profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej,
- Szkoła Podstawowa w Kamieńcu, ul. Gliwicka 6 – odmalowano ściany i sufity w pomieszczeniach placówki,
- Szkoła Podstawowa nr 5 w Tarnowskich Górach, ul. Leśna 23 – doprowadzono do właściwego stanu sanitarno-higienicznego i technicznego pomieszczenie sanitarne dla klas młodszych.

W Szkole Podstawowej nr 1 w Miasteczku Śląskim wybudowano nowy blok sportowy wraz z pełnym węzłem sanitarnym.

W roku sprawozdawczym wykonano 2 decyzje administracyjne wydane w latach poprzednich, i tak:

1. Przedszkole nr 4 w Radzionkowie, ul. Kuźaja 15 - zapewniono osłony na grzejnikach c.o.,

2. Przedszkole nr 17 w Tarnowskich Górach, ul. Norweska 2 – zapewniono właściwe warunki przechowywania pościeli dzieci.

Stan bieżącej czystości i porządku w placówkach nie budził zastrzeżeń. Większość placówek posiada place zabaw wyposażone w nowy sprzęt z certyfikatami. We wszystkich placówkach dokonywane są regularne przeglądy BHP urządzeń i sprzętu do zabaw.

W większości przedszkoli w ramach profilaktyki zdrowotnej nauczyciele przeprowadzają kontrole czystości głów dzieci zgodnie z procedurami opracowanymi na podstawie stanowiska Departamentu Matki i Dziecka w Ministerstwie Zdrowia w sprawie zapobiegania i zwalczania wszawicy u dzieci i młodzieży.

W porównaniu do roku ubiegłego zdecydowanie zwiększyła się liczba placówek wyposażanych w nowy sprzęt i wyposażenie z certyfikatami.

Żłobki i kluby dziecięce

Pod nadzorem PPIS w Bytomiu na terenie powiatu tarnogórskiego było 8 żłobków, w tym 2 kluby malucha. Skontrolowano 4 obiekty, w których stwierdzono prawidłowy stan sanitarno-higieniczny. Wydano 1 decyzję zmieniającą termin wykonania zarządzenia w zakresie zapewnienia prawidłowej nawierzchni dojścia do placówki dot. Żłobka Publicznego nr 1 w Tarnowskich Górach, przy ul. Wyszyńskiego 135. W porównaniu do roku ubiegłego liczba decyzji zmieniających termin wykonania zarządzeń utrzymuje się na stałym poziomie.

Podobnie jak w roku ubiegłym utworzono 1 nową placówkę, na którą wydano pozytywną opinię sanitarną tj. Klub Dziecięcy „Topolino” w Nakle Śląskim, przy ul. Dworcowej 12a.

Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze Wsparcia Dziennego

Świetlice Środowiskowe

W 2015r. pod nadzorem były 3 świetlice środowiskowe, z tego 2 w Tarnowskich Górach i 1 w mieście Kalety. Skontrolowano 1 świetlicę środowiskową. Podobnie jak w roku 2014 w skontrolowanej placówce nieprawidłowości nie stwierdzono.

Warsztaty Terapeutyczne

Na nadzorowanym terenie znajdują się 3 warsztaty terapii zajęciowej tj.

- Warsztat Terapii Zajęciowej w Kaletach –Drutarni,
- Zespół Dziennych Ośrodków Rewalidacyjno-Edukacyjno-Wychowawczych i Rehabilitacyjnych dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej w Radzionkowie,
- Warsztaty terapii Zajęciowej w Salezjańskim Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Tarnowskich Górach.

- Gimnazjum nr 2 w Tarnowskich Górach.

W 2015r. prolongowano 1 decyzję administracyjną wydaną w latach wcześniejszych, dotyczyła zapewniania prawidłowej nawierzchni boiska w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 3 w Tarnowskich Górach

W bieżącym roku sprawozdawczym wyegzekwowano 1 decyzję wydaną w latach wcześniejszych - w Gimnazjum w Radzionkowie odmalowano ściany i sufity w sali gimnastycznej.

Pomimo zapewnienia w większości placówek możliwości korzystania przez uczniów z natrysków młodzież sporadycznie korzysta z tych urządzeń po zajęciach z wychowania fizycznego.

Ogólny stan techniczny sprzętu sportowego na terenie bloków sportowych jest dobry.

Wszystkie szkoły posiadają boiska lub teren rekreacyjny trawiasty.

Ocena warunków zdrowotnych w pracowniach komputerowych

W czasie przeprowadzanych kontroli we wszystkich szkołach dokonywana jest ocena warunków zdrowotnych w pracowniach komputerowych.

Pracownie komputerowe są prawidłowo wyposażone oraz sukcesywnie doposażane w prawidłowe meble edukacyjne oraz w nowy sprzęt multimedialny. W oknach zainstalowane są osłony przed nadmiernym nasłonecznieniem. Pracownie posiadają prawidłowe osłony na punktów świetlnych niepowodujące efektu olśnienia. Stanowiska komputerowe ustawione są z zachowaniem odległości między sąsiadującymi monitorami, pracownie są wyposażone w wymagane regulaminy korzystania z pracowni komputerowych. Stan sanitarno-higieniczny zarówno w 2014, jak i w 2015r. nie budził zastrzeżeń i w żadnej z placówek nie wydano nowych decyzji w w/w zakresie.

Ocena warunków w pracowniach chemicznych (używanie substancji i preparatów chemicznych):

W czasie przeprowadzanych kontroli dokonano oceny realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych w placówkach posiadających pracownie chemiczne.

Zarówno w 2014, jak i 2015 roku nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych w kontrolowanych placówkach posiadających pracownie chemiczne. Substancje i preparaty chemiczne używane w czasie zajęć praktycznych z chemii są prawidłowo przechowywane, pojemniki prawidłowo oznakowane. Placówki posiadają aktualny spis znajdujących się na stanie niebezpiecznych substancji chemicznych. Karty charakterystyki aktualne, udostępniane w czasie kontroli. Substancje i preparaty chemiczne przechowywane w wydzielonych zamykanych szafach lub w zamykanych zapleczach pracowni. Na wyposażeniu pracowni chemicznych znajdują się apteczki pierwszej pomocy. W pracowniach zapewniono umywalki z bieżącą wodą. Stwierdzono, że podobnie jak w roku ubiegłym niewielka liczba szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych zajęcia z chemii prowadzi w formie pokazu przeprowadzanego przez nauczyciela chemii. Większość szkół realizuje wyłącznie zajęcia z chemii w formie teoretycznej. Stan bieżącej czystości na zapleczach pracowni chemicznych prawidłowy.

W roku sprawozdawczym wykonano w całości decyzję administracyjną nałożoną na - Ośrodek Jeździecki w Zbrostawicach, ul. Wolności 28 – doprowadzono do właściwego stanu technicznego stolarkę okienną w pomieszczeniach, w których przebywają dzieci.

W pozostałych placówkach stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń był dobry, wyposażenie prawidłowe, dostęp do ciepłej wody zapewniony wraz z odpowiednią ilością środków do utrzymania higieny osobistej uczestników wypoczynku.

5. Interwencje

W 2015r. zgłoszono 6 interwencji w następujących placówkach:

1. Przedszkole Niepubliczne „Bajkowy Zameczek” w Tarnowskich Górach, przy ul. Broniewskiego 27 - interwencja dot. wszawicy. Kontrola placówki w dniu 15.01.2015r. wykazała, że dyrektor placówki podjął działania proceduralne zgodnie ze stanowiskiem Departamentu Matki i Dziecka w Ministerstwie Zdrowia – interwencja niezasadna.

2. Gminne Przedszkole nr 2 w Wieszowie - interwencja dot. wszawicy. Kontrola placówki w dniu 18.02.2015r. wykazała, że dyrektor podjął działania proceduralne zgodnie ze stanowiskiem Departamentu Matki i Dziecka w Ministerstwie Zdrowia – interwencja niezasadna.

3. Szkoła Podstawowa nr 9 w Tarnowskich Górach - interwencja dot. wszawicy. Kontrola placówki w dniu 20.02.2015r. wykazała, że dyrektor podjął działania proceduralne zgodnie ze stanowiskiem Departamentu Matki i Dziecka w Ministerstwie Zdrowia – interwencja niezasadna.

4. Szkoła Podstawowa nr 1 w Miasteczku Śląskim, ul. Dworcowa 5 – interwencja dot. braku dostępu do toalet. W dniu 28.05.2015r. przeprowadzono kontrolę, która nie wykazała nieprawidłowości – interwencja niezasadna.

5. Przedszkole Niepubliczne „Best Star Academy”, ul. Legionów 37c – anonimowa interwencja dot. zbyt dużej ilości dzieci w przedszkolu. W dniu 07.09.2015r. przeprowadzono kontrolę, która nie wykazała nieprawidłowości – interwencja niezasadna.

6. Przedszkole nr 17 „Bajkowe Wzgórze” w Tarnowskich Górach, ul. Norweska 2 – interwencja dot. wszawicy. W dniu 08.09.2015r. przeprowadzono kontrolę, która nie wykazała nieprawidłowości – interwencja niezasadna.

Wnioski:

Stan sanitarno-higieniczny placówek oświatowo-wychowawczych ulega systematycznej poprawie.

Istnieje konieczność dalszego szerzenia profilaktyki zdrowotnej w placówkach oświatowo-wychowawczych w zakresie przeciwdziałania szerzenia się chorób pasożytniczych (wszawica, świerzby) z uwagi na częste zgłaszane w tym zakresie interwencje.

W roku 2015 wykonano w całości 8 decyzji administracyjnych zarządzających wydanych w latach wcześniejszych – w porównaniu z 2014r. realizacja zarządzeń zmniejszyła się.

Wydano 16 nowych decyzji administracyjnych. W porównaniu do 2014r. liczba ta uległa znacznemu zwiększeniu. Wydano 22 decyzje zmieniające termin wykonania – w porównaniu do roku ubiegłego ilość decyzji prolongowanych utrzymuje się na stałym poziomie.

- Braku informacji na stanowiskach pracy dot. aktualnych wynikach badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy;
- Przekroczeń NDS i N czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy powyżej dopuszczalnych norm;
- Braku sporządzania programu działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia.

Złego stanu sanitarno – higienicznego pomieszczeń:

- Odnowienia ścian i sufitów w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych;
- Odnowienia ścian w pomieszczeniach pracy;
- Uzupełnienia ubytków w posadzkach pomieszczeń pracy;
- Urządzenia zgodnie z przepisami pomieszczeń higieniczno – sanitarnych;
- Zapewnienia prawidłowej wymiany powietrza w pomieszczeniach pracy;
- Zapewnienia prawidłowej temperatury w pomieszczeniach pracy;
- Udrożnienia kanalizacji ściekowej w urządzeniach higienicznosanitarnych;

Uchybień w zakresie substancji i mieszanin chemicznych:

- Braku aktualnych spisów stosowanych substancji i mieszanin niebezpiecznych oraz kart charakterystyki;
- Braku udokumentowania oceny ryzyka zawodowego stwarzanego przez czynnik chemiczny;
- Nie poinformowania Inspektora do Spraw Substancji Chemicznych o wprowadzaniu do obrotu mieszanin niebezpiecznych (stwarzających zagrożenie);
- Braku odpowiednich ochron indywidualnych dróg oddechowych.

Uchybień w zakresie czynników biologicznych:

- Braku uwzględnienia narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne w ocenie ryzyka zawodowego;
- Braku rejestru prac narażających pracowników na szkodliwe czynniki biologiczne zakwalifikowane do 3 grupy zagrożenia;
- Braku rejestru pracowników narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne zakwalifikowane do 3 grupy zagrożenia;
- Braku przeszkolenia pracowników w zakresie narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne.

Uchybień w zakresie czynników rakotwórczych lub mutagennych:

- Braku rejestru prac, w których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami, mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym;
- Braku rejestru pracowników narażonych na działanie substancji, mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym;
- Braku uwzględnienia w ocenie ryzyka zawodowego szczegółowych informacji dotyczących narażenia pracowników na substancje, mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym;
- Braku informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym-

oraz pomieszczeń higienicznosanitarnych. W ślad za tym wydano 1 decyzję administracyjną zarządzającą.

W ramach współpracy z Urzędem Celnym – Port Lotniczy K-ce Pyrzowice w roku bieżącym wydano 1 opinię w sprawie spełnienia przez produkty (liquidu do e-papierosów) wymagań bezpieczeństwa w zakresie przepisów prawnych dotyczących wprowadzania do obrotu mieszanin chemicznych olejków do e-papierosów.

Na terenie powiatu tarnogórskiego znajduje się podmiot odpowiedzialny za pierwsze wprowadzenie do obrotu produktów biobójczych - firma: „Biotimex” S.C Maria Zając, Marek Kisiel w Krupskim Młynie ul. Zawadzkiego 9, będący producentem środków do dezynfekcji wanien do hydromasażu, wody basenowej. Obiekt znajduje się pod stałym nadzorem sanitarnym w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych zgodnie z aktualnymi przepisami prawnymi.

Na terenie powiatu tarnogórskiego znajdują się 2 podmioty: ZPUH „Centrochem” Kotula Sp. J. ul. Zagórska 159 i Przedsiębiorstwo Obrotu Produktami Chemii i Metalurgii PROMECH ul. Zagórska 167, zajmujące się dystrybucją prekursorów narkotykowych kat. 3. Przedsiębiorcy posiadają karty charakterystyki wprowadzanych do obrotu substancji sporządzone zgodnie z aktualnym stanem prawnym. Do każdej karty charakterystyki dołączone są scenariusze narażenia oraz sporządzone są raporty bezpieczeństwa.

Strategicznymi podmiotami będącymi producentami na terenie powiatu tarnogórskiego są zakłady: NITROERG Spółka Akcyjna 43-150 Bieruń, Plac Alfreda Nobla 1; Oddział 42-693 Krupski Młyn, ul. Zawadzkiego 1. Przedmiotem działalności spółki jest produkcja materiałów wybuchowych, produkcja chemikaliów nieorganicznych, produkcja wyrobów chemicznych, produkcja urządzeń i maszyn, sprzedaż hurtowa wyrobów, działalność usługowa w zakresie instalowania, naprawy i konserwacji maszyn, towarowy transport drogowy pojazdami specjalistycznymi i uniwersalnymi. Ponadto wykonywane są prace badawczo – rozwojowe w dziedzinie nauk chemicznych, prowadzone są składy materiałów wybuchowych pod ziemią i zakładach górniczych oraz unieszkodliwiane są odpady. Kontrolowane przedsiębiorstwo w systemie REACH pełni funkcję producenta, importera i dalszego użytkownika. Liczba wstępnych rejestracji przekazanych do ECHA- (Europejskiej Agencji Chemikaliów) podana przez przedsiębiorstwo wynosi 9 zarejestrowanych substancji – trójnitrorezorcyna, siarczan amonu (VI), azotan V potasu, azotan 2-etyloheksylowy, azydek ołowiu, nitrogliceryna (1,2,3 propanotriol), nitroglikol, siarczan VI potasu, azotan amonu.

Dokonano rejestracji właściwej dla 3 substancji: nitrogliceryny, nitroglikolu, azotanu 2-etyloheksylowego w ramach zawartego konsorcjum (data rejestracji 2010r.). Termin rejestracji właściwej azotanu amonu (31.05.2018r). Zostały sporządzone raporty bezpieczeństwa chemicznego oraz scenariusze narażenia dla zarejestrowanych substancji chemicznych - siarczan amonu, termin rejestracji właściwej przypada na 31.05.2018r. Kwas siarkowy, kwas azotowy wyodrębniono w procesie denitracji kwasów odpadów po produkcji azotanów alkoholi i są zarejestrowane przez ich wytwórcę (ZA Tarnów).

Produkowany azotan 2-etyloheksylowy (nitroce) eksportowany jest do krajów skandynawskich, Rosji i na Białoruś. Kontrolowany zakład jest importerem substancji: 4-azotan pentaetrylu (pentryt) ze Szwajcarii. Pracodawca przekazuje na bieżąco informacje Inspektorowi do Spraw Substancji Chemicznych o mieszaninie niebezpiecznej lub mieszaninie stwarzającej zagrożenie wytwarzanej w zakładzie.

Dostawcy substancji lub mieszanin w łańcuchu dostaw współpracują, aby spełnić wymagania klasyfikacji, oznakowania i pakowania. Większość przedsiębiorców posiada karty charakterystyki, których układ i treść jest zgodny z załącznikiem I rozporządzenia Komisji (UE) Nr 453/2010 z dnia 20 maja 2010r. (Dz. Urz. UE. L 133 z 31.05.2010 ze zm) oraz zgodny z rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/830 z dnia 28 maja 2015r. (Dz.U.UE.L.2015.132.8 z dnia 2015.05.29) - dla substancji i mieszanin wprowadzonych po 01 czerwca 2015r. Oznakowanie opakowań substancji lub mieszaniny stwarzającej zagrożenie u dostawców są zgodne z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) NR 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 (Dz. Urz. UE L 353 z 31.12.2008, z późn. zm.). lub rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2012 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i mieszanin niebezpiecznych oraz niektórych mieszanin (jedn. tekst: Dz.U.2015. poz. 450).

Na terenie powiatu tarnogórskiego prowadzi działalność 29 zakłady, w których występuje narażenie na substancje, mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym. Na stanowiskach pracy w zewidencjonowanych zakładach występuje narażenie na: azbest, benzen, benzyny, niskowrząca frakcja benzynowa, benzo(a)piren, benzydynę, bromian potasu, związki chromu VI – tritlenek chromu, kwas chromowy, amonu dichromian, sodu dichromian dihydrat, chromian potasu, dichromian potasu, wodzian hydrazyny, kobaltu chlorek 6 hydrat, ciecz chromowa, tlenki niklu, arsenu III tlenek (arszenik), fenoloftaleina, tlenki arsenu, kwas arsenowy V i jego sole (arsenin sodu, siarczan arsenu), kobaltu II siarczan 7 hydrat, tlenek kadmu, siarczan VI kadmu II, tlenek etylenu, smoły węglowe, paki węglowe, sadze węglowe, wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, 0-toluidyna, chloroform, bromian potasu, kobaltu chlorek, promieniowanie jonizujące; prace związane z narażeniem na pył drewna twardego (dąb i buk); procesy technologiczne związane z narażeniem na działanie wielopierścieniowych węglowodórów aromatycznych.

2. Nadzór nad środkami zastępczymi

W ramach współpracy z Policją przeprowadzano 27 kontroli w zakresie zapobiegania wprowadzania do obrotu środków zastępczych oraz 20 wizytacji w celu monitorowania obiektów zamkniętych. Na terenie powiatu tarnogórskiego kontrole przeprowadzono w sklepie „Magic Blow Śmieszne Rzeczy” przy ul. Rynek 17 Przesmyk, w trakcie których stwierdzono wprowadzanie do obrotu tzw. „dopalaczy” przez firmy: Kubi Company z Pabianic, PJK Development oraz PJK Management z Poznania. Zabezpieczone produkty zostały przebadane przez Laboratorium Toksykologiczne „ToxLab” Sp. z o.o. z Katowic celem identyfikacji substancji zawartych w pobranych próbach środków zastępczych. Badania wykazały, iż substancje te wykazują działanie psychoaktywne i stanowią zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi. Wydano 4 decyzje administracyjne merytoryczne w zakresie zakazu wprowadzania do obrotu środków zastępczych (1 decyzja dot. zakazu wprowadzania do obrotu zabezpieczonych produktów do czasu przeprowadzenia badań toksykologicznych, 3 decyzje dot. zakazu wprowadzania do obrotu produktów, w których stwierdzono obecność substancji psychoaktywnych). Każda ze stron prowadząca działalność w w/w obiekcie została obciążona karą pieniężną w wysokości 20.000 złotych.

3. Interwencje

W 2015r. wpłynął 1 wniosek o podjęcie interwencji dot. nieprawidłowości w zakresie kart charakterystyki i oznakowania liquidów do e-papierosów przez firmę PINK FURY Sp. z o.o. z Tarnowskich Gór. W związku z powyższym przeprowadzono kontrolę, która wykazała, że podmiot odpowiedzialny za sporządzanie kart charakterystyki i oznakowania w/w produktów znajduje się poza terenem nadzorowanym przez PPIS w Bytomiu. Wniosek o podjęcie interwencji został przekazany do właściwego PPIS.

Wnioski:

1. Warunki sanitarno – higieniczne w zakładach pracy na terenie nadzorowanym przez PPIS w Bytomiu ulegają poprawie. Zauważa się poprawę stanu bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach pracy poprzez odpowiednie wykorzystanie osiągnięć nauki i techniki. U pracodawców zauważalna jest większa świadomość zagrożeń występujących na stanowiskach pracy. Bardziej respektowane są przepisy prawne dotyczące warunków higieniczno-sanitarnych związanych z działalnością zakładu. Pracodawcy przywiązują wagę do obowiązków przeprowadzania pomiarów środowiskowych na stanowiskach pracy i zapoznają pracowników z wynikami przeprowadzanych pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia, jednakże zapominają o częstotliwości dokonywania pomiarów.
2. Podobnie jak w latach ubiegłych są uwagi do opracowanych ocen ryzyka zawodowego. W tych ocenach pracodawcy nie uwzględniają narażenia pracowników na szkodliwe czynniki biologiczne, rakotwórcze lub mutagenne oraz substancje i mieszaniny chemiczne, które znajdują się na stanowiskach pracy. Pracodawcy opracowują oceny narażenia, ale w dalszym ciągu nie uwzględniają narażenia pracowników na poszczególne czynniki szkodliwie występujące w środowisku pracy.
3. Liczba zakładów w których występują przekroczenia NDS i N czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy utrzymuje się na tym samym poziomie co w latach ubiegłych.
4. Analizując karty stwierdzeń chorób zawodowych zauważalny jest spadek liczby stwierdzonych przypadków chorób zawodowych.
5. Zgodnie z rozporządzeniem REACH z dniem 1 grudnia 2008r. pracodawcy kontynuują obowiązki dotyczące dalszej rejestracji. Nadal trwa rejestracja właściwa produkowanych substancji, której ostateczny termin upływa w czerwcu 2018r.
6. Przeprowadzone kontrole w zakresie wprowadzania i stosowania niebezpiecznych substancji i mieszanin chemicznych wykazały, iż pracodawcy rzetelniej podchodzą do realizacji przepisów ustawy z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (jedn. tekst Dz.U z 2015 r., poz.1203), ale mimo to nadal stwierdza się uchybienia.
7. W ramach nadzoru na środkami zastępczymi w roku sprawozdawczym 2015r. przeprowadzono szereg kontroli, które w istotny sposób ograniczyły zjawisko wprowadzania do obrotu tzw. dopalaczy. Sklep znajdujący się na terenie powiatu tarnogórskiego uległ zamknięciu.

- a. 1 opinię (negatywną) w sprawie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko - dotyczącą zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- b. 12 opinii uzgadniających zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym: 1 dot. studium oraz 11 dot. planów,
- c. 16 opinii (pozytywnych) w sprawie opiniowania projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, w tym: 3 dot. studium oraz 13 dot. planów.

Dla powiatu tarnogórskiego zaopiniowano:

Ad a. na etapie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla:

- projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Kalety – Zachód” (negatywnie),

Ad b. na etapie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla:

- projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Radzionków
- projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dzielnic południowych miasta Tarnowskie Góry: Bobrowniki Zachód, Repty Śląskie, Stare Tarnowice i osiedle „Przyjaźń”, w dzielnicy Stare Tarnowice w rejonie ulic: Bałtyckiej i Łanowej w Tarnowskich Górach,
- projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dzielnic południowych miasta Tarnowskie Góry: Bobrowniki Zachód, Repty Śląskie, Stare Tarnowice i osiedle „Przyjaźń”, w dzielnicy Śródmieście - Centrum w rejonie ulic: Szybów, Małej, Szczęść Boże, S. Staszica w Tarnowskich Górach,
- projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dzielnic południowych miasta Tarnowskie Góry: Bobrowniki Zachód, Repty Śląskie, Stare Tarnowice i osiedle „Przyjaźń”, w dzielnicy Stare Tarnowice w rejonie ulic: Francuskiej, Włoskiej, G. Morcinka, Saperów, Fińskiej, W. Janasa, Donieckiej, Pyskowskiej w Tarnowskich Górach,
- projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dzielnic południowych miasta Tarnowskie Góry: Bobrowniki Zachód, Repty Śląskie, Stare Tarnowice i osiedle „Przyjaźń”, w dzielnicy Bobrowniki Śląskie – Piekary Rudne rejonie ulic: Świetlanej, Parkowej, L. Staffa, Małej, A. Puszkina, Kopalnianej w Tarnowskich Górach,
- projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu przy ul. Zagórskiej w Tarnowskich Górach,
- projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w dzielnicy Bobrowniki Śląskie – Piekary Rudne w Tarnowskich Górach w rejonie ulicy Bolesława Śmiałego,

- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w Miasteczku Śląskim obejmującego zachodnią część Huty Cynku „Miasteczko Śląskie”,
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego OSTRA GÓRA położonego w Miasteczku Śląskim,
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru nr 1 położonego przy ul. Orzechowskiej, dla obszaru nr 3 położonego przy ul. J. Kużaja oraz dla obszarów nr 5 i nr 6 położonych przy ul. Z. Nałkowskiej w Radzionkowie,
- projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru północno-zachodniego sołectwa Szalsza,
- projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Kalety – Zachód”,
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulic Bocznej, Kasztanowej i Wiejskiej w Brynku.

Ad. 2 W przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uzgadniano warunki zabudowy i zagospodarowania terenu. Uzgodniono pozytywnie 1 wniosek Wójta Gminy Świerklaniec dotyczący tego zagadnienia dla inwestycji pn: „Budowa budynku mieszkalno – usługowego”.

Ad. 3 W ramach procedury oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wydano:

- a. 25 opinii sanitarnych, co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- b. 5 opinii sanitarnych przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W 2015 r. nie wpłynął żaden wniosek o wydanie opinii sanitarnej przed wydaniem postanowienia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia oraz w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Przy zajmowaniu stanowisk w ramach sprawowanego zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zwracano szczególną uwagę na takie zagadnienia, jak:

- rodzaj i charakterystyka przedsięwzięcia z uwzględnieniem skali i zasięgu oddziaływania, możliwości kumulowania się oddziaływań zwłaszcza w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej,
- planowane przeznaczenie terenu, w tym oddzielenie stref mieszkaniowych i usługowych od przemysłowych, wyznaczenie terenów pod inwestycje mogące znacząco oddziaływać na środowisko oraz zachowanie stref ochronnych, w celu ograniczenia niekorzystnego wpływu na jakość i komfort życia mieszkańców,
- funkcja i ład przestrzenny oraz rekultywacja terenów poprzemysłowych, w celu zapewnienia prawidłowego rozwoju miasta i uporządkowania krajobrazu.

IX. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia

Działania edukacyjne w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia polegają na inicjowaniu, prowadzeniu i koordynowaniu działalności oświatowo – zdrowotnej, w celu kształtowania postaw i zachowań sprzyjających zachowaniu zdrowia. Zdrowie człowieka zależy w znacznym stopniu od jego trybu życia, sposobu odżywiania, zachowań prozdrowotnych w życiu codziennym.

Do najważniejszych działań w zakresie promocji zdrowia należało:

- prowadzenie działań zmierzających do poprawy i umacniania zdrowia społeczności lokalnej w zakresie: zapobiegania chorobom zakaźnym, propagowania zdrowego stylu życia oraz zapobiegania nałogom,
- inicjowanie programów i akcji prozdrowotnych,
- wdrażanie, koordynowanie i nadzorowanie programów ogólnopolskich, wojewódzkich, w zakresie działań oświaty-zdrowotnej i promocji zdrowia,
- prowadzenie współpracy w ramach edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia.

Mając na uwadze powyższe zadania, Sekcja Oświaty Zdrowotnej PSSE w Bytomiu podejmowała inicjatywy i przedsięwzięcia prozdrowotne poprzez koordynacje między innymi krajowych, wojewódzkich zalecanych programów profilaktycznych oraz organizując akcje, konkursy, wystawy. W roku 2015r. w powiecie tarnogórskim, przeprowadzono 16 wizytacji w placówkach nauczania, wychowania oraz przeprowadzono 43 narady dot. pozyskania partnerów oraz inauguracji programów profilaktycznych.

Zorganizowano i przeprowadzono :

- 10 akcji profilaktycznych
- 3 konkursy - opracowano regulaminy konkursów (konkurs wokalny: „Przedszkolacy super śpiewacy”, konkurs plastyczny: pt. „Drogi przenoszenia HIV” i konkurs fotograficzny: pt. „Stop nałogom nie pozwól odlecieć swojemu szczęściu”),
- warsztaty nt. antytytonizmu w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Radzionkowie dla uczniów.
- warsztaty nt. dopalaczy w szkołach gimnazjalnych dla uczniów w ramach kampanii „Nie pozwól odlecieć swojemu szczęściu” i programu pt. „Smak życia, debata o dopalaczach”

W roku szkolnym 2014/2015 oraz 2015/2016 Sekcja Oświaty Zdrowotnej PSSE w Bytomiu zrealizowała następujące krajowe interwencje programowe:

PROGRAMY KRAJOWE:

„Trzymaj Formę!”

Program edukacyjny skierowany jest głównie do uczniów szkół gimnazjalnych klasy I-III i klas V- VI szkół podstawowych.

Głównym celem programu jest zwiększenie świadomości dotyczącej wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie.

W roku szkolnym 2014/2015 program realizowany był w 28 szkołach. W roku szkolnym 2015/2016 chęć udziału w niniejszym programie wyraziła jedna placówka. Łącznie program

Akcje cieszyły się dużym zainteresowaniem.

Przedszkolny Program Edukacji Antytytoniowej pt. "Czyste Powietrze wokół nas"

Program skierowany jest do dzieci 5 i 6 letnich uczęszczających do przedszkoli, ich rodziców i opiekunów.

Cel programu :

- Zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń,
- Wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy.

W roku szkolnym 2014/2015 program realizowany był w 34 przedszkolach z powiatu tarnogórskiego, natomiast w roku szkolnym 2015/2016 program realizują 32 przedszkola z powiatu tarnogórskiego.

Zasadnicze działania:

- Przygotowano i przeprowadzano indywidualne szkolenia- narady dla nowych przedszkolnych koordynatorów programu.
- Przeprowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych.
- Pozyskano kredki.
- Włączono się do współorganizacji festiwalu przedszkolnej piosenki o zdrowiu „Przedszkolacy super śpiewacy”.
- Czuwano nad właściwym przebiegiem realizacji działań programowych w szkołach, przeprowadzono 8 wizytacji programowych.
- Sporządzono sprawozdanie z realizacji programu za 2014/2015r i przesłano do WSSE Katowice.
- Przygotowano podziękowania dla koordynatorów za realizację programu w roku 2014/2015.

Wnioski: Program dobrze oceniony przez przedszkolnych koordynatorów, jednak ze względu na zbyt długi okres jego kontynuacji - VIII edycja i braku nowych form, materiałów koordynatorzy często robią przerwę rok-dwa w jego realizacji.

Program edukacji antytytoniowej dla uczniów klas I-III szkół podstawowych „Nie pal przy mnie, proszę”

Program skierowany jest dla uczniów I-III szkół podstawowych.

Celem programu jest wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy.

Cele szczegółowe to:

- Uporządkowanie i poszerzenie informacji na temat zdrowia,
- Kształtowanie u dzieci postaw odpowiedzialności za własne zdrowie,
- Uświadczenie dzieciom, że palenie tytoniu jest szkodliwe dla zdrowia,
- Uwrażliwienie dzieci na szkodliwe oddziaływanie dymu papierosowego związane z biernym paleniem,

W roku szkolnym 2014/2015 program realizowało 16 szkół podstawowych, natomiast w roku szkolnym 2015/2016 program realizuje 6 szkół podstawowych.

- Dystrybuowano materiały edukacyjne do placówek, które były zainteresowane materiałami.
- Przeprowadzono warsztatów antytytoniowych w szkołach wśród uczniów.

Wniosek: Program bardzo słabo oprzyrządowany. Do dyspozycji szkolnego koordynatora tylko poradnik dlatego, aby zachęcić do realizacji programu wprowadzono warsztaty w II semestrze roku szkolnym 2014/2015 i 2015/2016r nt. antynikotynizmu dla zainteresowanych szkół.

Profilaktyka HIV/AIDS

Celem programu jest ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV, wzrost poziomu wiedzy nt. HIV/AIDS.

Podjęte działania to:

- Przeprowadzono 4 narady w placówkach opieki zdrowotnej, w związku z kampanią profilaktyki HIV/AIDS „Znam rekomendacje PTN AIDS”, „Jeden test dwa życia” oraz dostarczano materiały oświatowo-edukacyjne.
- Przygotowano i przeprowadzono akcję walentynkową w Domu Kultury „Karolinka” w Radzionkowie. Pracownicy Sekcji Oświaty Zdrowotnej przygotowali punkt informacyjny z materiałami, zadbali o wystroj adekwatny do święta. Każdy zainteresowany otrzymał materiały edukacyjno – informacyjne związane z tematyką bezpłatnego testowania w kierunku HIV i AIDS (podkładki pod kubki, zakładki, kartki walentynkowe). W akcji wzięło udział 60 osób.
- Przekazano do mediów informację na temat obchodów Święta zakochanych 14 luty i Światowego Dnia AIDS –notki prasowe.
- Podczas „Dni Otwartych Urzędu Miejskiego” w Tarnowskich Górach, pracownicy Sekcji Oświaty Zdrowotnej przygotowali punkt informacyjny z materiałami, gdzie każdy zainteresowany otrzymał materiały edukacyjno – informacyjne związane z tematyką HIV i AIDS.
- Współorganizowano z Oddziałem Rejonowym PCK Bytom, Miejską Biblioteką Publiczną konkurs plastyczny pt. „Drogi przenoszenia HIV”. Do konkursu wpłynęło 19 prac z szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.
- Czynnie uczestniczono w Olimpiadzie Zdrowego Stylu Życia PCK 2015r. z Rejonowym Zarządem PCK Bytom, gdzie prezentowano materiały edukacyjne w zakresie profilaktyki HIV/AIDS.
- Dystrybuowano materiały informacyjno – edukacyjnych wśród zainteresowanych osób.

Program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość? w ramach „Profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”- współfinansowanego ze środków Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy.

Program skierowany jest dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

Celem programu jest edukacja w zakresie profilaktyki uzależnień.

W roku szkolnym 2014/2015 program był realizowany w 16 szkołach ponadgimnazjalnych.

W roku szkolnym 2015/2016 do jego realizacji przystąpiło kolejnych 10 szkół ponadgimnazjalnych. Łącznie program realizowany jest w 26 szkołach.

- Dostarczono materiały edukacyjne i ankiety do szkół, gdzie realizowany jest program.

Wnioski: Program oceniono jako potrzeby chętnie realizowany w szkołach. Do etapu wojewódzkiego Olimpiady ph. „Podstępne WZW” zakwalifikowali się uczniowie z II Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Staszica w Tarnowskich Górach.

Wybierz życie- pierwszy krok

Program skierowany jest dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

Celem programu jest zmniejszenie występowania raka szyjki macicy i umieralności na tę chorobę

Cele szczegółowe:

- Zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu
- Podniesienie poziomu wiedzy o czynnikach zwiększających ryzyko raka szyjki macicy (profilaktyka pierwotna i wtórna)
- Motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie
- Przygotowanie młodzieży do roli liderów edukacji zdrowotnej w środowisku lokalnym
- Dostarczenie informacji o świadczeniodawcach wykonujących badania cytologiczne

W roku szkolnym 2014/2015 program realizowany był w 8 szkołach, natomiast w roku szkolnym 2015/2016 jest realizowany w 5 placówkach.

Zasadnicze działania:

- Przedstawiono ofertę programu dyrektorom szkół, uzyskano zgodę na realizację programu w szkołach, zaproszono zainteresowane szkoły na szkolenie zorganizowane przez WSSE Katowice.
- Przeprowadzono narady dot. inauguracji programu w szkołach, które nie uczestniczyły w szkoleniu,
- Dystrybuowano materiały edukacyjnych do szkół gdzie realizowany jest program.
- Czuwano nad właściwym przebiegiem realizacji działań programowych w placówkach nauczania i wychowania, przeprowadzono 1 wizytację programu,
- Sporządzono sprawozdanie z realizacji programu 2014/2015.
- Przygotowano podziękowania dla koordynatorów za realizację programu w roku 2014/2015, Przedstawiono ofertę programową szkołom kolejnej edycji 2015/2016.

Wniosek Program oceniony przez szkolnych koordynatorów programu jako potrzebny, w szczególności w szkołach, gdzie większość stanowią dziewczęta.

Program „Znamie! Znam je?”

Program skierowany jest dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

Celem programu jest upowszechnienie wśród młodzieży szkół ponadgimnazjalnych wiedzy o nowotworach złośliwych i kształtowanie prozdrowotnych zachowań.

Wnioski: Zauważalny wzrost udziału placówek oświatowych w programie, pomimo braku materiałów dla dzieci i uczniów. Brak zainteresowania wśród rodziców warsztatami: „Godzina ze zdrowiem”.

Program „Smak życia, czyli debata o dopalaczach”

Program zalecany przez Śląskiego Kuratora Oświaty, skierowany dla uczniów szkół gimnazjalnych.

Cel programu : dostarczenie młodym ludziom podstawowych informacji na temat „dopalaczy” i zagrożeń wynikających z ich zażywania, a w konsekwencji zwiększenia ostrożności i zmniejszenia otwartości na kontakty z tymi produktami.

Zasadnicze działania:

- Zaproszono szkoły do realizacji programu.
- Przygotowano i przeprowadzono szkolenie dla szkolnych koordynatorów programu (z powiatu tarnogórskiego uczestniczyło 22 koordynatorów z 22 placówek gimnazjalnych zgłoszonych do realizacji w tym programie).
- Do realizacji programu z powiatu tarnogórskiego przystąpiły 3 Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze z Kalet, Krupskiego Młyna oraz Radzionkowa.
- Zaproszono przedstawiciela Komendy Policji w Tarnowskich Górach do udziału w szkoleniu.
- Dystrybuowano materiały programowe.
- Przygotowano i przeprowadzono 2 warsztaty nt. dopalaczy w szkołach gimnazjalnych, w związku z realizacją programu, w których uczestniczyło 95 osób.

Wniosek: Program realizowany jest przez wszystkie placówki gimnazjalne z powiatu tarnogórskiego. W 2016r. będą przeprowadzane wizytacje w placówkach, celem sprawdzenia, jak radzą sobie z wdrożeniem nowego programu w szkołach.

Interwencje i akcje nieprogramowe, które realizowano w 2015r. to:

Akcja edukacyjna pt. „Brązowo, ale czy zdrowo”

Cel -kształtowanie postaw i zachowań zdrowotnych ludności, związanych z bezpieczeństwem korzystania z promieni słonecznych w okresie letnim, zwrócenie uwagi na problemy zdrowotne wynikające z nieodpowiedzialnego korzystania z promieniowania ultrafioletowego. Podniesienie świadomości, jak i wiedzy na temat procesów zachodzących w organizmie podczas opalania w solarium.

Zasadnicze działania:

- Przeprowadzono 12 porad i nawiązano współpracę z właścicielami ośrodków i wypożyczalni sprzętu wodnego nad zalewem Nakło – Chechło, właścicielami basenów, placówkami oświatowo - wychowawczymi, gdzie odbywały się półkolonie oraz MOSIR, którzy wyeksponowali plakaty „Brązowo, ale czy zdrowo”.
- Nawiązano współpracę z Stowarzyszeniem Górnośląskich Kolei Wąskotorowych w Bytomiu - oplakatowano kolejkę wąskotorową na trasie Nakło-Chechło. Kolejka wąskotorowa kursowała w weekendy oraz święta na odcinku : Bytom-Zalew Nakło-Chechło-Miasteczko Śląskie. Zalew Nakło - Chechło to najczęściej odwiedzany

- Prowadzono bieżącą dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych dla zainteresowanych osób.

Kampania społeczna „Mam świadomość jak być zdrowym”

Cele kampanii

- Upowszechnienie wiedzy na temat profilaktyki zakażeń, w tym krwiopochodnych w gabinetach kosmetycznych, fryzjerskich, tatuażu, odnowy biologicznej.
- Poprawa warunków higienicznych w w/w zakładach.
- Uświadomienie znaczenia i konieczności stosowania procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi przy wykonywaniu usług.
- Ograniczenie występowania zakażeń krwiopochodnych.

Zasadnicze działania

- Zwrócono się do Starosty powiatu tarnogórskiego o włączenie się w kampanię oraz udostępnienie lub wskazanie sali, gdzie można zorganizować szkolenie.
- Przygotowano i dostarczano osobiście, bądź za pośrednictwem poczty informację o szkoleniu do wybranych zakładów z terenu powiatu tarnogórskiego.
- Zbierano zgłoszenia w formie elektronicznej.
- Zorganizowano szkolenie dla zainteresowanych osób.
- Przygotowano zaświadczenia dla uczestników szkolenia.
- Czuwano nad prawidłowym przebiegiem szkolenia.
- Sporządzono sprawozdania z pierwszego etapy kampanii.
- Czuwano nad prawidłowym przebiegiem podsumowana II Etapu Kampanii: „Mam świadomość jak być zdrowym”.

Wniosek: W szkoleniach uczestniczyło łącznie 53 osób z 47 zakładów

Akcja edukacyjna „Bezpieczne ferie 2015”.

Cele kampanii - podnoszeniu świadomości dzieci i młodzieży w zakresie bezpiecznych zachowań podczas wypoczynku zimowego.

Zasadnicze działania

- Przesłano drogą elektroniczną plakat „Bezpieczne Ferie 2015” do urzędów miast : Radzionków, Tarnowskie Góry, Miasteczko Śląskie, Kalety oraz urzędów gmin : Tworóg, Krupski Młyn, Zbrostawice, Świerklaniec, Ożarówice.
- Przeprowadzono warsztaty profilaktyczne na temat zdrowego odżywiania i bezpiecznego spędzania czasu dla dzieci podczas półkolonii w Szkole Podstawowej Nr 13 w Tarnowskich Górach.
- Sporządzano sprawozdanie z akcji bezpieczne ferie.

Wniosek: Warsztaty przeprowadzono wśród 38 dzieci.

Akcja Dopalacze-wypalacze „środki zastępcze”

Cel - profilaktyka uzależnień i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu psychoaktywnych środków zastępczych w środowisku młodzieży, podjęcie działań informacyjno-

- Czuwano nad prawidłowym przebiegiem szkoleń.

Szkolenia cieszyły się dużym zainteresowaniem uczestniczyło łącznie 76 osób z 50 placówek oświatowych z powiatu tarnogórskiego.

Inne przedsięwzięcia, do których włączyła się w czynna realizacje Sekcja Oświaty Zdrowotnej to:

Śląska Wiosna ze Zdrowiem 2015r i Śląski Festiwal Zdrowia połączony z przemarszem różowej wstążeczki

Dzięki współpracy z Radną Sejmiku Śląskiego Barbarą Dziuk możliwe było zorganizowanie ww. akcji

Cel - propagowanie zdrowego stylu życia.

Zasadnicze działania to:

zorganizowano „Miasteczko Zdrowia” w Centrum Handlowy HALA w Tarnowskich Górach, w dniu 30.04.2015r., 10.10.2015r. oraz w Tarnogórskim Centrum Kultury w Tarnowskich Górach w dniu 30.09.2015r., gdzie wszyscy spragnieni wiedzy na temat swojego stanu zdrowia mogli bezpłatnie skorzystać z konsultacji lekarskich i kosmetycznych, natomiast pracownicy Sekcji Oświaty Zdrowotnej i Sekcji Promocji Zdrowia WSSE Katowice zorganizowali punkty z materiałami informacyjno-edukacyjnymi oraz przeprowadzili pomiary stężenia tlenu węgla w wydychanym powietrzu. Dla najmłodszych przygotowano kącik rysunkowy -kolorowania obrazków o tematyce zdrowotnej. Dodatkowo podczas Śląskiego Festiwalu Zdrowia połączonego z przemarszem różowej wstążeczki, wypuszczono balony do nieba jako znak solidarności z chorymi na nowotwory.

Akcje cieszyły się dużym zainteresowaniem.

Pracownicy Sekcji Oświaty Zdrowotnej Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Bytomiu dzięki bardzo dobrej współpracy z Zarządem Rejonowym PCK Bytom włączyli się także w akcje organizowane przez PCK „Rejonowych Mistrzostw Udzielania I Pomocy”, „Olimpiadę Wiedzy o Zdrowiu PCK ” i Wampiriadę oraz dzięki współpracy z pełnomocnikiem Burmistrza Miasta ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Tarnowskich Górach, włączyli się w organizację Dni Otwartych Urzędu Miasta w Tarnowskie Góry poprzez organizację stanowiska z materiałami informacyjno-edukacyjnymi dostępnymi dla każdego zainteresowanego mieszkańca. Przeprowadzano również pomiary stężenia tlenu węgla w wydychanym powietrzu głównie dla osób palących papierosy.

Działania i zadania oświatowo – zdrowotne realizowane są również poprzez:

- realizację interwencji programowych i nieprogramowych inicjowanych przez GIS i WSSE Katowice,
- dystrybucję materiałów informacyjno-edukacyjnych oraz pomocy edukacyjnej,
- koordynowanie, a także wspomaganie działań i inicjatyw instytucji, organizacji współpracujących w ramach realizacji zadań oświatowo – zdrowotnych,
- inicjowanie i przeprowadzanie akcji oświatowo zdrowotnych
- czuwanie nad właściwym obiegiem informacji ważnych dla realizacji zadań,

X. Działalność laboratoryjna

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Bytomiu wykonuje badania laboratoryjne w zakresie nadzoru sanitarnego, działając w Zintegrowanym Systemie Badan Laboratoryjnych. Zakres badań wykonywanych w Oddziale Laboratoryjnym jest zgodny z zadaniami statutowymi Inspekcji Sanitarnej. Zadania realizowane są w trzech sekcjach Oddziału Laboratoryjnego: Sekcji Badań Wody, Sekcji Badań Żywności oraz Sekcji Badań Chorób Zakaźnych i Zakażeń. Czwarta z sekcji - Sekcja Przygotowania Podłoży przygotowuje podłoża hodowlane dla potrzeb wszystkich Sekcji wykonujących badania mikrobiologiczne i bakteriologiczne.

Od roku 2004 Oddział Laboratoryjny posiada akredytację PCA na wykonywane badania. W roku ubiegłym w ramach doskonalenia Systemu Zarządzania rozszerzył zakres akredytowanych metod w obszarze badań mikrobiologicznych żywności o dodatkowe matryce produktów oraz uaktualnił zakres badań mikrobiologicznych wody dostosowując zapisy w zakresie do wymaganego obszaru prawnego. Rokrocznie podczas oceny zewnętrznej audytorzy PCA podkreślają duże zaangażowanie i doświadczenie personelu technicznego w dziedzinie wykonywanych badań, co owocuje brakiem niezgodności na auditach zewnętrznych.

a) Sekcja Badań Wody w 2015 roku przeprowadziła badania :

- wody wodociągowej i przeznaczonej do spożycia : przebadano 225 próbki
- wody z basenów kąpielowych : przebadano 221 próbek
- wody wodociągowej ciepłej : przebadano 175 próbek.

Wodę przeznaczoną do spożycia badano zgodnie z wymaganiami Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z dnia 13.11.2015 (Dz. U. 2015 poz. 1989). Oznaczane były : bakterie grupy coli, bakterie *Escherichia coli*, enterokoki kałowe, ogólna liczba mikroorganizmów, barwa, mętność, przewodnictwo, odczyn, jon amonowy, azotyny, azotany, żelazo, mangan, utlenialność, twardość ogólna, wapń, magnez, fosforany. Badania sensoryczne obejmowały smak i zapach.

W basenach badano liczbę gronkowców koagulazo-dodatnich, bakterie *Escherichia coli*, *Pseudomonas aeruginosa*, ogólną liczbę mikroorganizmów.

W odniesieniu do ubiegłego roku odnotowano nieznaczny spadek w ilości przeprowadzonych badań.

b) Sekcja Badań Żywności w 2015 roku wykonywała badania żywności w ramach urzędowej kontroli oraz monitoringu zgodnie z rocznym planem pobierania próbek żywności obejmując zakresem następujące kierunki badań: badania mikrobiologiczne, badania fizykochemiczne, badania sensoryczne, badania w kierunku znakowania środków spożywczych.

W ramach urzędowej kontroli zgodnie z rocznym planem poboru próbek na 2014 rok z terenu powiatu tarnogórskiego mikrobiologicznie przebadano prawie wszystkie grupy produktów – 119 próbek, głównie w kierunku *Salmonella* i *Listeria monocytogenes*, a dodatkowo w pewnych grupach produktów w kierunku *Bacillus cereus*, *Enterobacteriaceae*. Zbadano 25 próbek mleka i przetworów mleczarskich, 25 próbki ciastek i wyrobów cukierniczych,

